

Kommune Qeqertalik
CVR-nr. 37 48 88 95
Niels Egedes Plads 1
Postboks 220
3950 Aasiaat
Oqarasuaat +299 701900
Maili qeqertalik@qeqertalik.gl
www.qeqertalik.gl

Kommune Qeqertalik

Ukiumut nalunaarusiaq / 2018-imut naatsorsuutit

Per Kirkeby qalipagaa Aasianni katersortarfimmi "Qagsse"-mi pinnersaataasoq

Imarisai

Qupperneq

Kommune pillugu paasissutissat	2
INUA Ataatsimiititaq	2
Qullersaqarfik	2
Aningaaserivik	2
Kukkunersiuisut	2
Siulequt	3
Aqutsisoqatigiit atsioreri.	4
Kukkunersiuisut sumulluunniit attaveqanngitsut uppersaasiinerat	5
Aqutsisut nalunaarusiaat – kommuni	6
Aaqqissugaaneq	6
Allaffissornikkut aaqqissugaaneq	7
Qullersaqarfik - Inua	8
Illoqarfinni ataasiakkaani aaqqissugaanerit	8
Takorluukkat suleriaatsillu	9
Ingerlatsinermit atugassarititaasut	10
Ukiup ingerlanerani suliniuteqarfiit angusallu pingaarutillit	12
Aaqqissuussaaneq nutaaq	12
Tamat oqartussaaqataaernerat, ammasumik malinnaaffigiuminartumillu ingerlatsineq	16
Aqutsisut nalunaarusiaat – pisut, suliniutit illoqarfinnilu angusat	17
Aasiaat	17
Kangatsiaq	27
Qeqertarsuaq	27
Qasigiannnguit.	28
Aqutsisut nalunaarutaat – ingerlatsiviit	30
Isertitat tunngavii - akileraarutit, tapiissutit oqimaaqatigiissitsineq	30
Ingerlatsineq 1 – Allaffissorineq	31
Ingerlatsinermit tunngasut 2 – Teknikki	33
Ingerlatsinermit tunngasut 3 – Suliffeqarneq suliffissaqartitsiniutillu	34
Ingerlatsinermit tunngasut 4- Isumaginnittoqarfik	37
Meeqqanut inuusuttunullu ikiorsiiniutit	38
Siusinaarluni pensionisiaqarneq	39
Utoqqarnik sullissineq	39
Ingerlatsinermit tunngasut 5 - Atuartitsineq kulturilu	40
Ingerlatsinermit suliaasaqarfik 6 – Pilersuineq	43
Sanaartorneq	44
Aningaasaliinermit naatsorsuutit	46

Naatsorsuutit pillugit nalunaarut	51
Aningaasaliissutininik naatsorsuusiorneq	51
Angusat nalunaarsorneqarneri – 2018	52
Oqimaaqatigiisitsineq ulloq 31.12.2018	53
Aningaasaat kaaviiarnerisa nalunaarsorneqarnerat 2018	54
Nalunaarsukkat	55
Pisussaaffinngorsinnaasut pisussaaffiillu	61
Naatsorsuuserinermi suleriaaseq atorneqartoq	62
Ordbog	67

Kommune pillugu paasisutissat

Kommune Qeqertalik

GER 37488895

Niels Egedes Plads 1

Postboks 220

3950 Aasiaat

Oqarasuaat 701900

Mails: qeqertalik@qeqertalik.gl

Nittartagaq: www.qeqertalik.gl

INUA Ataatsimiititaq

Ane Hansen, Inuit Ataqtigiit Siulittaasoq.

Otto Jerimiassen, Siumut

Peter Olsen, Inuit Ataqtigiit

Thomas Petersen, Inuit Ataqtigiit

Hans Aronsen, Inuit Ataqtigiit

Kristian Broberg, Siumut

Enok Sandgreen, Siumut

Qullersaqarfik

Hans Peter Poulsen, pisortaaneq

Xxxxx, Aningaasaqarnermut nukinnullu pisortaq

Aningaaserivik

GrønlandsBanken A/S

Kukkunersuisut

Deloitte Kukkunersuisarfik naalagaaffimmit akuerisaasoq

Siulequt

Qaasuitsup Kommunian avinneqarmat Kommune Qeqertalik 01.01.2018-mi pilersinneqarpoq.

Inuit 2014-imi taasitinneqarnerini avinnissamik kissaateqartorpasuppup, taasisunit tamarmiusunit avinneqar-nissamik kissaateqartut 79 %-ippup.

Kommunimi nutaami Aasiaat illoqarfinnit annersaavoq, taamaattorli kommunimi nutaami sulianik aqqiis-suteqartarnerit aqqiisuuteqqinneqarnerisa kingunerisaanik kommunimi nutaami innuttaasut najugaqarfinni ta-mani kommunip kiffartuussinera qanilaarnerusoq misigissavaat.

Nutaamik aqqiissuuseqqinneq aqutigalugu kommunip kalaallit suleriaasiat imaattoq misilittarpaa:

- Aqqiissuussaaneq kommunip angissusianut suliaqarfiillu imminnut atanerint nalimmassarneqarpoq
- Aalajangiisinnaatitaaneq aqutsisunut ataasiakkaanut sulisunullu uterteqqinneqarpoq (aalajangiisarnerit in-nuttaasunut qanillineqarput)
- Suut tamarmik imminnut atanerinek eqqarsartoqarpoq, taamaalliluni innuttaasoq kommunip kiffartuussilluni sullissinerata sutigut tamatigut immiut atanera misigisarpaa
- Ataatsimooqatigiinneq aamma kiffartuussinerup pitsaassuserlu assigiittut najugaqarfinni tamani suliaqar-finni tamani ataqatigiittuuneri qulakkeerneqarput

Aallartinneq artornartuuvoq – aamma sulisut suleqatigisartakkallu tamarluinnaasa qujaffigerujussuarpakka, taakkua kommunip nutaap pilersikkiartuaarnerani immikkut illuinnartumik suliaqarput.

Suli suliaasaqarpugut, taamaattorli aallartilluareerpugut.

Misissueqqissaarnerit takutippaat kommunip ataatsip ingerlanneqarnera kommuninut marlunnut sanilliullugu akisunerussasoq ajornerusumillu pissasoq. Kommunip nutaap ukiuani siullermi aningaasaqarneq akisussaaffigi-sorujussuullugu ingerlatsisoqarsinnaasoq takutitsisoqarpoq - naalackersuinermik suliallit aamma allaffissorner-mik suliallit akornanni. Taamaattumik Kommune Qeqertalik ukiumi siullermi piunermini 48,4 mio. koruuninik sinneqartoorpoq aamma ukiup naanerani aningaasat tigorianaanaat 59,3 mio. koruuniuppup.

Innuttaasut 01.januar 2019-imi nalunaarsorneqarnerisa takutippaat 1.januar 2019-imi innuttaasut 87-inik amer-liartut – aamma kommunimut ingammik Aasiannut tamanna kusanartumik takutitsineruvoq. Taamatut amerli-artorneq qanoq attanneqartigissanersoq siusippallaarpoq maanakkut oqaatigissallugu. Taamaattorli kommunitut namminersulernerput amerliartornermut peqqutaqaataasoq. Aasiaat illoqarfiillu allat Kalaallit Nunaata nunataata assingani "avannaata isaariaatut" erseqqinnerulerseqqippup.

Kommunip piunerani ukiumi siullermi ukiumut nalunaarussiaq kommunip aningaasaqarneranik soqutiginnittunit itisilerlugu atuarsinnaavaat – kisitsisit tunuanni aalajangernerit pingaarutillit ilai aamma atuarsinnaassavaat.

Kommune Qeqertaliup pitsaasumik aallartinnerani suleqataasorpasuarput aammaarlunga qujaqqippunga.

Ane Hansen,
Borgmester

Aqutsisoqatigiit atsiorneri.

Ataatsimiititap INUA-ta ullumikkut ulloq Kommune Qeqertaliup 2018-imut ukiumoortumiknalunaarusiaa oqaluuseraa akuersissutigalugulu.

Ukiumoortumik nalunaarusiaq Kommune Qeqertaliup Naatsorsuusiortarnermut najoqqutassaq naapertorlugu suliarineqarpoq, tassani naatsorsuutitut oqaaseqaatit piumasarineqartut immikkut ilanngussatut takuneqarsinnaammata– malittarisassallu pineqartut naapertorlugit kommunip 2018-imi isertitaanik aningaasartuutaanillu kisalu 31.12.2018-imi aningaasatigut inissisimaneranik eqqortumik takutitsiffiummata.

Nuussinerit, naatsorsuutini ersersinneqartut inatsisit malittarisassallu kommunip malitassai naapertorlugit pipput aamma ataatungaani iliuitsit suliarineqarput aningaasarsiornermi inissisimaneq tunngavigalugu (sipaarluni, ilu-aqutaasumik pitsaasumillu).

Ataatsimiititaliap INUA-p ukiumoortumik nalunaarusiap kukkunersiuisunut tunniunneqarnissaa Kommunalbestyrelsimut inassuteqaatigaa.

Aasianni ulloq / 2019

Borgmester Ane Hansen (IA) – Siulittaasoq

Peter Olsen (IA)

Thomas Petersen (IA)

Hans Aronsen (IA)

Otto Jerimiassen (S)

Kristian Broberg (S)

Enok Sandgreen (S)

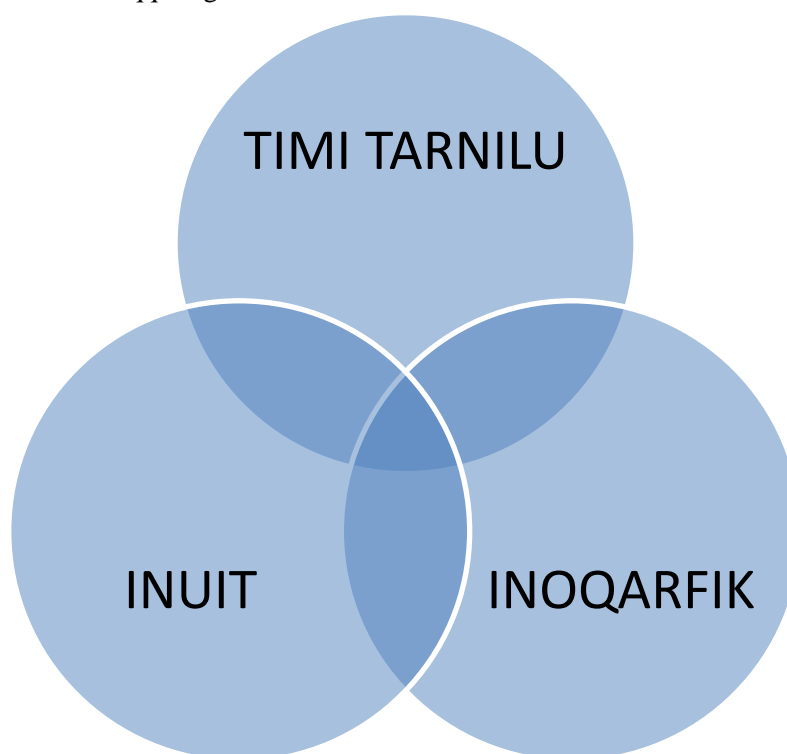
Kukkunersiuisut sumulluunniit attaveqanngitsut uppersaasiinerat

Aqutsisut nalunaarusiaat – kommuni

Aaqqissugaaneq

Kommune Qeqertalik pilersinneqarami nutaamik innuttaasunut qanilaarnerusumik aaqqissuussiniarluni aalajangerpoq.

Naalackersuineramik suliallit aaqqissugaanerat

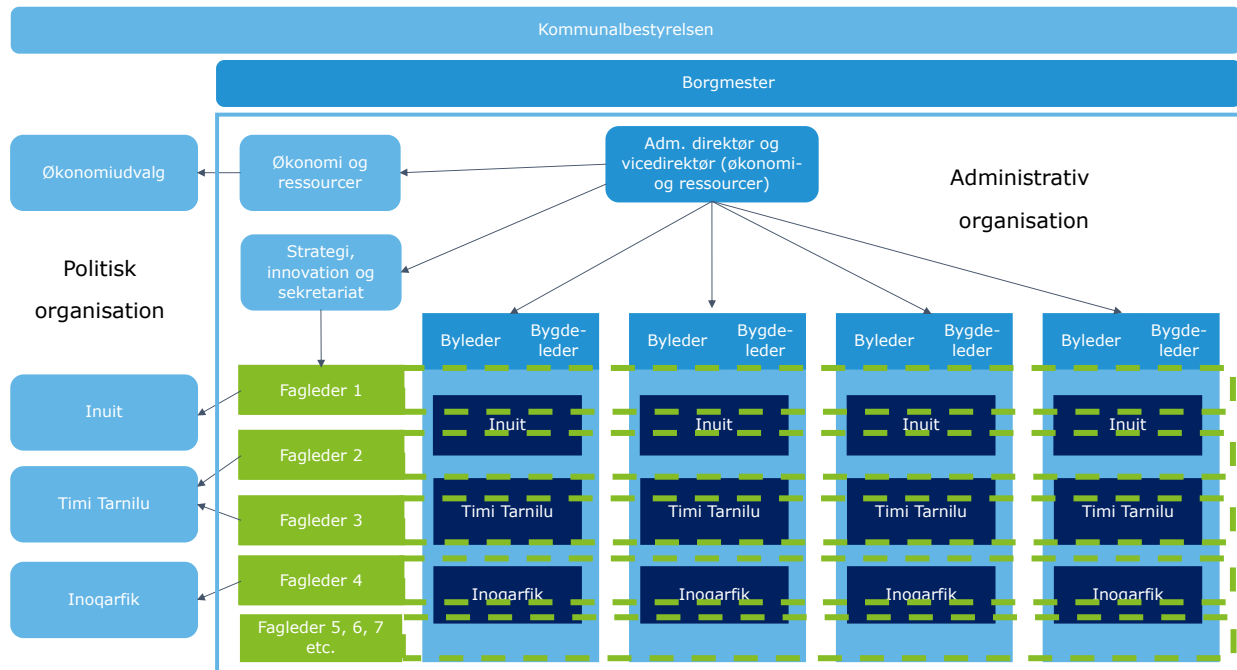
Naalackersuineramik suliallit aaqqissugaanerat aningaasaqarnermut ataatsimiititaliamit (Inuanit) aamma ataatsimiititalianit pingasunit (3) (Inuit, Inoqarfik aamma Timi Tarnilu) aallartippoq. Ataatsimiititaliat ima suliaasaqarfeqarput:

INUA (funktioner)		
Sekretariat/udvikling, Fællesudgifter og adm., Skat tilskud og udligning , Renter (finansiell strategi, bankudbud) , Balanceoptimering (aktiver og gæld), Økonomi (styring og organisering), HR (Styring og organisering), IT (implementering og drift, Ejendomme, Indkøb)		
INOQARFIK (Bosted) <ul style="list-style-type: none"> • Myndighedsfunktioner / Borgerservice • Erhverv • Byudvikling, bolig og miljø • Transport og infrastruktur • Forsyning • Beskæftigelse 	TIMI TARNILU (Krop og Sjæl) <ul style="list-style-type: none"> • Sport • Kultur • Fritid • Sundhed og forebyggelse 	INUIT (Mennesker) <ul style="list-style-type: none"> • Dagtilbud • Undervisning • Uddannelse • Tilbud til børn • Familie med særlige behov (voksne, børn) • Tilbud til handicappede • Tilbud til ældre

Allaffissornikkut aaqqissugaaneq

Allaffissornermik aaqqissuussaneq illoqarfinnit aallaaveqarluni suliarineqarpoq aamma najukkami aalajangiisinaatitaanerit pisinnaatitaaffinnik agguassilluni tunniussuunneqarnikuupput.

Ulluinnarni aqutsineq borgmesterimit aqutsisooqatigiinnillu ataatsinit, pisortaneq periusissiornermut, inerisaanermut aqutsinermullu immikkut ittumik akisussaaffilimmit aamma pisortaanerup tullianik aningaasaqarnermut nukinnillu immikkut ittumik akisussaaffilimmit suliarineqartarpoq.

Illoqarfiit ataasiakkaat "illoqarfimmi pisortaq"-tut toqqakkamit illoqarfimmi tamarmi kommunip ingerlatsinernik akisussaaffilimmit akisussaaffigineqarput.

Iloqarfinni ataasiakkaani pisortat ataanni suliaqarfiit tamarmik immikkut aqutsisuinik atorfinititsisoqarpoq.

Inatsisinik malittarisassanillu malinninneq qulakkeerniarlugu kiisalu pitsaassutsip kiffartuussinerullu assigiartuunissaannik qulakkeerinninniarluni ilinniagaq aallaavigalugu siunnersortinik arlalinnik atorfeqartitsisoqarpoq aamma ilinniagaq aallaavigalugu siunnersortinik arlalinnik toqqartuisoqaqqittussaavoq, kommunimi suliaqarfiit assigiinnigitsut ilinniakkanut attuumassutillit piginnaasanik piginniinnarnissaq ineriartortitseqqinnissarluk taakua akisussaaffigissavaat.

Paaqqinnittarfiit immikkoortortaqaafiillu akornanni unammillernartut pitsaasumik oqaloqatigiissutigineqarnissaannik qulakkeerinninneq anguniarlugu immikkoortortaqaarfinni aqutsisut paaqqinnittarfinnilu pisortat sulillutik qarasaasiaq atortagaat tamarluinnarmik attaveqatigiinnermi aaqqissuusaq, Skype for Business-imik taaguutilik, ikkussuuneqareerpoq. Tamattutaaq nunaqarfinni pisortat qarasaasiaannut ikkussuisoqareerluni. Taamaa-

lilluni kommunimi nunaqarfiit assigiinngitsut ajornartorsiutigisinnaasaat oqaloqatiginnissutigissallugit pitsaanerungaartumik periarfissamik tunineqarput tassunga iluatsillugu aalajangiisinnaatitaaffiit / sulianik agguasisarnerit nukittorsarniarlugit misilittakkanik paarlaasseqatigiinnissaq tassuuna anguniarneqarsinnaalissaq.

Aqutsisooqatigiit, illoqarfinni pisortat ilinniagarlu aallaavigalugu siunnersortit kommunip aqunneqarnerani alaffissornikkut ataatsimoorlutik aqutsipput.

Qullersaqarfik - Inua

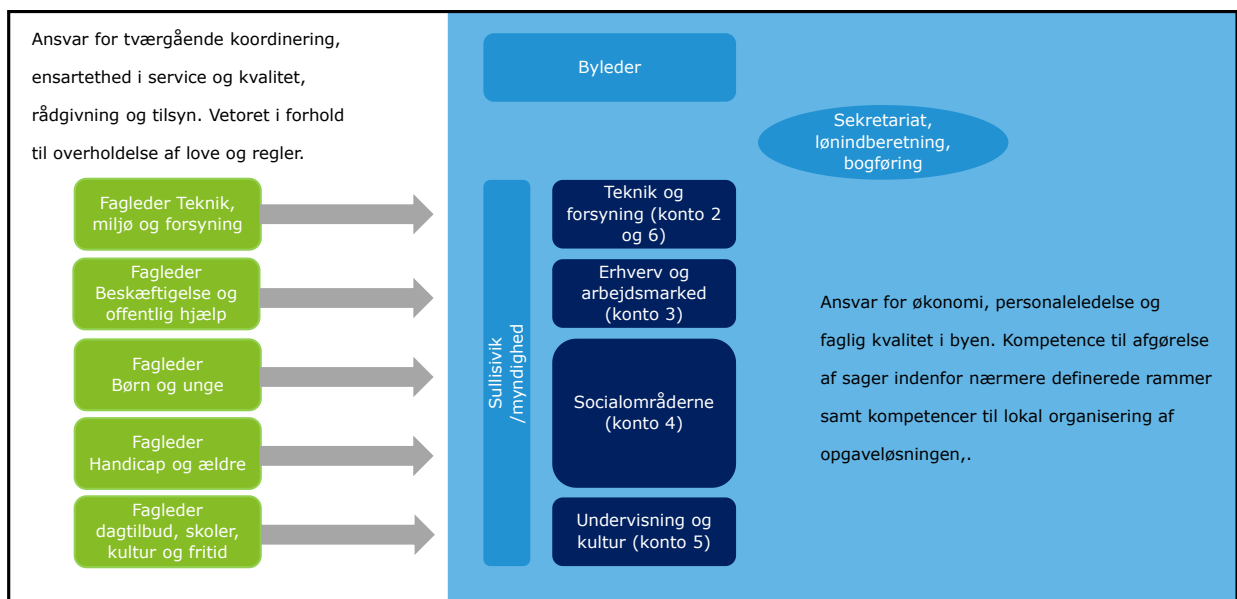
Qullersaqarfik marlunnik pisortanit aqunneqarpoq. Qullersaqarfik suliaqarfinnut pingasunut (3) immikkoortiterlugu ingerlatsisoqarpoq:

Center for ledelse, strategisk udvikling og sekretariat	Center for økonomistyring, lønadministration og ledelsesinformation	Center for ressourcer (mennesker, IT, bygninger, rullende og sejlede materiel samt indkøb af eksterne ressourcer)
<ul style="list-style-type: none"> • Overordnet ledelse og kommunikation ind og ud af organisationen • Kommunens udvikling i de kommende 5-10 år, herunder udviklings- og effektiviseringsstrategier, udvikling af visioner og politikker på fagområder etc. • Sekretariatsfunktioner, herunder udvalgsstøtte, mødesagsfremstillinger, journalinstrukser etc. 	<ul style="list-style-type: none"> • Økonomistyring (budgetlægning, disponeringsregler, kort tids planlægning, løbende fakturamodtagelse, registrering og betaling, regningsudskrivning etc. samt budgetopfølgning og controller arbejde • Lønadministration (oprettelse, nedlæggelse af medarbejdere i lønsystemet, tidsregistrering og inddatering af variable løndelev etc. samt lønberegning, lønudbetaling afstemningsopgaver og afregning, indberetninger til offentlige myndigheder samt afregning af lønafhængige gældsposter og controlling • Indsamling, kvalitetssikring, fortolkning og formidling af øvrige data, herunder aktivitetsdata, kvalitetsdata og effektdata til brug for en forvaltningsunderstøttende ledelsesinformation 	<ul style="list-style-type: none"> • Tilvejebringelse og udvikling af menneskelige, digitale og faciliteter til støtte for de der er ansvarlige for de direkte borgerrettede opgaver (fagmiljøerne) • Rekruttering, trivselsundersøgelser, sygefraværsreduktion, kursusadministration, lederudvikling etc. • Udvikling af digitale løsninger • Overvejelser om køb/salg/leje af bygninger, lokaleoptimering, udnyttelse og brug af rullende materiel, inventar m.v. • Gennemførelse anlægsprojekter (evt. ekskl. veje og broer) • Tilvejebringelse af eksterne ressourcer, herunder indkøb, outsourcing m.v.

Illoqarfinni ataasiakkaani aaqqissugaanerit

Illoqarfinni ataasiakkaani aaqqissugaanerit inuit ataasiakkaat suliassartaannik aalajangiisarnernik pisinnaatitaaffiit aamma ulluinnarni aqutsineq pillugu aalajangertarnernik pisinnaatitaaffinnik agguaffiupput.

Aqutsisooqatigiit akisussaaffiisa iluannit agguassisinnaatitaaneq tunniussorneqartarpoq.

Sullisivik illoqarfanni ataasiakkaani allannguuteqarani ingerlaannarpoq. Sullissisut ataasiakkaat anginerusumik aalajangiisinnatitaaffimmik tunineqarput. Tamanna immikkoortortaqaarfiit assigiinngitsut inerikkiartorneri ma-lillugit alliartuartinneqassaaq.

Illoqarfanni ataasiakkaani aqutsisooqatigiinnik pilersitsiviupput, taakkua suliaqarfanni ataasiakkaani aqutsisuup-put. Pitsaanerusumik suliaqarfiit ataqatigiissumik nukittorsarneqarnissaat anguniarlugu taama pilersitsisoqar-poq.

Tamanna ima paasineqassaaq; immikkoortortaqaarfimmi imaluunniit paaqqinnittarfimmi aqutsisup ilinniakkat, sulisut missingersuutillu immikkoortortaqaarfimmut/ paaqqinnittarfimmut attuumassutillit akisussaaffigai.

Takorluukkat suleriaatsillu

Partiit kommunalbestyrelsimi naalackersuineramik suliallit akornanni suleqatigiinnissamik isumaqatigiissutaat naapertorlugu kommuni ima suleriuseqartussaassaaq.

Takorluukkat anguniagartaasa ilai 2018-mi naammassineqartutut nalunaarsorneqarput. Taamaalluni nunaqar-fiit aqutsisui imminnut aquttut najukkamilu ataatsimiititaliat ukiumi tassani pilersinneqarneri iluatsipput. Sa-naartugassanik missingersuusionermeri innuttaasut namminneq kissaataat tusarneqarput.

Naalackersuineramik suliallit akornanni suleqatigiinnissamik isumaqatigiissutaanni allassimasut suliarinissaan-nut anguniarnissaannullu suliaqarfanni assigiinngitsuni sulisut piginnaasaat atorlugit ukiup ingerlanerani as-soororluni nukittorsaasoqarpoq. Taamaattorli anguniagaqarnermi kissaatit tamakkerlutik suliarineqanngillat.

Suliaqarfiit assigiinngitsut ataqatigiissaarisussaannik (fagkoordinatorer) tamanik atorfiit inuttalernissaat kissaat naammassineqanngitsoorpoq, soorlu aamma atorfiit ilai piffissami sivikinnerusumi inuttaqartussatut isu-maqatigiissusiortuluni inuttaqartinneqartarput.

Naalackersuineramik suliallit akornanni suleqatigiinnissamik isumaqatigiissummi immikkoortoq 1 naammassi-niarlugu innuttaasunik kiffartuussineq nukittorsarniarlugu 2019-imut missingersuusionermeri immikkoortortani pisortat tamarmik peqataatinneqartorujussuupput. Taamatut sulineq ingerlaannassaaq. Ilinniagaq aallaavigalugu suliaqarfiit assigiinngitsut ataqatigiissarneqanngillat, tamanna suliaqarfiit assigiinngitsut ataqatigiissaarisuttut atorfiit sulii inuttalerneqannginnerinik peqquteqarpoq.

Ingerlatsinermi atugassarititaasut

Kommune Qeqertalik ulloq 1.januar 2018 pilersinneqarpoq ullumikkullu Kalaallit Nunaanni kommuninit minnerup tulliuvoq 6.587-inik ulloq 1.januar 2019-imi najugaqarfigineqarluni.

Kisitsisit allattorsimaffiat 1

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
0-6	688	641	635	628	621	620	635	667	700	706
jul-14	830	840	812	786	778	697	701	700	686	682
15-17	374	337	315	339	285	305	264	262	257	285
18-24	851	869	881	855	872	850	815	761	769	724
25-59	3.132	3.173	3.187	3.155	3.118	3.118	3.126	3.107	3.109	3.118
60-66	401	408	409	383	393	401	407	441	450	486
67+	500	507	517	535	558	570	560	562	562	586
Katil-lugit	6.776	6.775	6.756	6.681	6.625	6.561	6.508	6.500	6.533	6.587

Najoqqutaq: Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik

Piffissami 2010-miit 2017-mut innuttaasut ikiliartorput, tamatuma kingorna ukiuni kingullerni marlunni amerliartortutut isikkullit malugivarput. 60 +-nik ukiullit ingammik amerlipput, taakkua 71-nik amerlipput.

Najugaqarfinni agguaqatigiissillugu najugallit ataani allassimapput.

Kisitsisit allattorsimaffiat 2

Najugaqarfik ataaseq innuttaasut amerlassusaat	Ukioq			Agguaqatigiissillugu		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Kangaatsiaq	536	552	561	8,2 %	8,4 %	8,5%
Attu	202	200	202	3,1%	3,1%	3,1%
Iginniarfik	73	82	90	1,1%	1,3%	1,4%
Niaqornaarsuk	267	280	263	4,1%	4,3%	4,0 %
Ikerasaarsuk	104	105	101	1,6%	1,6%	1,5%
Kangaatsiaq nunaqarfiilu	1.182	1.219	1.217	18,2 %	18,7%	18,5%
Aasiaat	3.112	3.120	3.212	47,9%	47,8%	48,8%
Akunnaaq	88	85	67	1,4%	1,3%	1,0%
Kitsissuarsuit	59	53	59	0,9 %	0,8%	0,9 %
Ikamiut	56	77	86	0,9 %	1,2%	1,3%
Aasiaat nunaqarfiilu	3.315	3.335	3.424	51,0 %	51,0 %	52,0 %
Qasigiannuit.	1.127	1.105	1.075	17,3 %	16,9 %	16,3%
Qeqertarsuaq	853	856	854	13,1 %	13,1 %	13,0 %
Kangerluk	23	18	17	0,4%	0,3 %	0,3 %
Qeqertarsuaq nunaqarfittaalu	876	874	871	13,5 %	13,4%	13,2%
Katillugit	6.500	6.533	6.587			

Najoqqutaq: Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik

Kisitsisit allattorsimaffianni 2-mi ingammik Aasianni innuttaasut amerliartortut takuneqarsinnaavoq, tassani innuttaasut 100-inik ukiut kingulliit marluk iluini amerlipput. Taamatuttaaq innuttaasut 52%-ii Aasianni nunaqar-

fiinilu ullumikkut najugaqartut takuneqarsinnaavoq. Innuttaasut Kangaatsiami piffissami tassani aamma amerliartorput, taamaattumik kommunimi najugallit 18,5 %-ii ulloq 1.januar 2019-imi illoqarfimmi tassani nunaqarfiinilu najugaqarput.

Innuttaasut katitigaanerat aamma innuttaasunut neqeroorutit atuuttut assigiinngisitaarput. Tamatuma malitsigisaanik najugaqarfiit ilai allanut sanilliullutik assigiinngitsunik piginnaasalinnit najugaqarfigissallugit kajungernerusarput. Tamanna ima kinguneqarpoq najugaqarfiit kommunimit assigiinngitsunik neqerooruteqarfigineqartartutut misigisaqarfigineqartarput.

Najugaqarfiit tamarmik, najukkani ataasiakkaani kissaatit periarfissallu aallaavigalugit, pitsaasunik sinaakuteqarnissaannik naalakkersuineramik suliallit kissaateqarput.

Isertitat ilanngaasigaanngitsut innuttaasunut ataasiakkaanut agguaqatigiissinneri kisitsisit allattorsimaffianni 3-mi ataaniittumi takuneqarsinnaapput:

Kisitsisit allattorsimaffiat 3

	Isertitat ilanngaasigaanngitsut			
	2014	2015	2016	2017
Kangaatsiaq	139.552	140.969	152.727	153.592
Aasiaat	176.186	181.885	192.552	191.641
Qasigiannuguit.	181.308	186.620	202.422	206.187
Qeqertarsuaq	186.368	195.864	205.697	202.524

Najoqutaq: Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik

Kisitsisit allattorsimaffianni isertitat ilanngaasigaanngitsut malunnartorujussuarmik nikingasinnaaneri takuneqarsinnaavoq. Qasigiannuguit Kangaatsiallu 50.000-it sinnerlugit nikingapput, taakkua nikingassutaat 53.000-ngajaviupput.

Illoqarfinni ilinniarsimassuseq isertitat ilanngaasigaanngitsut assigiinnginnerinut peqqutaasinnaavoq.

Kisitsisit allattorsimaffianni 3-mi innuttaasut illoqarfinniittut ilinniarsimasussaasa qaffasinnerpaat naammassimasat 2017-mi allattukkat ataaniittut takuneqarsinnaapput.

Kisitsisit allattorsimaffiat 4

Ilinniagaq qaffasinnerpaaq nammassisaq	Illoqarfiit				Agguaqatigiissillugu			
	Kangaatsiaq	Aasiaat	Qasigiannuguit.	Qeqertarsuaq	Kangaatsiaq	Aasiaat	Qasigiannuguit.	Qeqertarsuaq
Katillugit	858	2463	848	646				
Tunnngaviusumik atuarfik 10. klassi angullugu atuarfik	695	1667	594	460	81%	68%	70%	71%
Ilinniarner-tuungorniarfik	18	108	31	27	2%	4%	4%	4%
Inuussutissarsuutigalugu ilinniarneq	110	482	172	111	13%	20%	20%	17%
Ilasutitut ilinniarnarit	3	10	6	2	0%	0%	1%	0%
Sivikitsumik Ingerlariaqqiffiusumik ilinniakkat	1	38	6	9	0%	2%	1%	1%
Bacheloritut ilinniarneq	2	4	3	2	0%	0%	0%	0%

Professionsbachelorit ilinniarneq	29	123	31	31	3%	5%	4%	5%
Kandidatit ilinniarneq	0	31	4	3	0%	1%	0%	0%
Phd. aamma ilisimatuuat ilinniarneq	0	0	1	0	0%	0%	0%	0%

Tigulaarinniffik: Naatsorsueqqissaartarfik

Kommunimi tamarmi ilinniarsimassutsip qaffasissusaa nuna tamakkerlugu ilinniarsimassutsimut inorsarpoq, kisitsisit allattorsimaffianni 5-mi tamanna takuneqarsinnaavoq, tassani inuiaqatigiinni ilinniakkat qaffasinnerpaat 2007-mi, 2012-mi aamma 2017-imi naammassineqartartut qanorittueneri aamma takuneqarsinnaapput.

Kisitsisit allattorsimaffii 4 aamma 5 imminnut sanilliukkaanni nuna tamakkerlugu innuttaasut meeqqat atuarii misilitsillutik naammassinnittartut ukiut qulit (10) matuma siorna angusaatut kommunimi innuttaasut massakut angusarisartagaasa qaffasinnerpaaffiatut inissisimasoq takuneqarsinnaavoq.

Kisitsisit allattorsimaffiat 5

Ilinniagaq qaffasinnerpaaq nammasisaaq	Nuna tamakkerlugu			Agguaqatigiissillugu		
	2007	2012	2017	2007	2012	2017
Katillugit	41072	42148	41939			
Tunngaviusumik atuarfik 10. klassi angullugu atuarfik	28503	27599	25369	69%	65%	60%
Ilinniarnertuunngorniarfik	1154	1619	2134	3%	4%	5%
Inuussutissarsutitut ilinniagaqarneq	7554	8330	9072	18%	20%	22%
Ilasutitut ilinniarnertit	124	208	350	0%	0%	1%
Sivikitsumik Ingerlariaqqiffiusumik ilinniakkat	846	963	1077	2%	2%	3%
Bachelorit ilinniarneq	134	202	262	0%	0%	1%
Professionsbachelorit ilinniarneq	1956	2279	2503	5%	5%	6%
Kandidatit ilinniarneq	781	911	1125	2%	2%	3%
Phd. aamma ilisimatuuat ilinniarneq	20	37	47	0%	0%	0%

Tigulaarinniffik: Naatsorsueqqissaartarfik

Ukiup ingerlanerani suliniuteqarfiit angusallu pingaarutillit

Ukioq 2018 tassaavoq kommunip pilersinneqarneranit ukioq siulleq tamannalu kommunimut immikkut illuinartuuvoq. Suliaqarfiit tamarmik Qaasutsup Kommuniata kommuninut marlunnut, Avannaata Kommunianut aamma Kommune Qeqertalimmut, avinneqarneranit sunnertissimapput.

Aaqqissuussaaneq nutaaq

Aaqqissuussaaneq nutaaq aallaqqaataaniit oqaluttuarineqassasoq, aamma sulisut nutaat peqatigalugit, immikkut ittumik sammeneqarpoq. Taassuma saniatigut aaqqissuussaaneermut nutaamut atorfiit nutaat eqqortunik inuttalernerneqarnissaat sammeneqarpoq. Qullersaqarfimmi atorfiit arlallit suli inuttalernerneqanngimmata suliaq taanna ukioq 2019-mi nanginneqarpoq.

2018 tassaavoq aamma avinnerup kingorna nalimmassarfik, pissusitoqat arlallit atorunnaartussaapput kommuniusimasullu avinneqarnerata kingorna pissutsit nutaat pilersinneqartussaassallutik, suleqatigisarsimasat ileqqoq malillugu suleqatigeqqinnissaat periarfissaajunnaarpoq. Taamaalilluni aaqqissuussaaneq nutaaq aamma nutaarluinnarmik aaqqissuusseriaaseq ukiumi tassani pilersikkiartuaarneqarpoq.

Suliaq taanna tamanut unammillernartuuvoq artornarlunilu, taamaattorli maangamut siuariartortoqangaatsiareerpoq. Sulisut tamarmik immikkoortunik tamanik inissiisarnissaat eqqarsaatigalugu ukiut arlallit atorlugit inisiortuisoqassasoq ilimagineqarpoq.

2018 ukiuuvoq kikkunnit tamanit ilinniarfiusoq, unammillernartut assigiinngitsut sulisunit innuttaasunillu paasisaqarfigereerunikkit ilinniarfigisussaammategik. Kommunip akisussaaffii tamakkerlugit paasisaqarfigerusullugit aamma suliaqarfiit erngertumik atuutilersumik iliuseqarfigineqartariaqartut paaserusullugit aqutsitut najugaqarfinnut tamanut angalangaatsiarput.

Najugaqarfinnut angalanerit aaqqissuussaaneq nutaaq, atuuffiit nutaat inissisimaffiillu nutaat pillugit oqaluttu-artoqartarpoq tamannalu assut pisariaqartoq paasinarsivoq.

Najugaqarfinnut ukiakkut angalalluni misissuinerit ilaanni suliat ilai pitsaanngitsumik suliarineqarsimasut paasisaqartoqarpoq. Tamatuma kingunerisaanik isumaginnittoqarfiup aaqqissuiffigineqangaatsiarnissaanik samminnittoqalerpoq. Suliat suliarineri taakkualu suliffeqarfiup sinneranut sunniutai assut sakkortupput. Suliffeqarfimmut sunniutit 2019-mi aamma malunniuteqqassapput.

Najugaqarfinnut angalanerit pissutsinik allanik arlalinnik nikingasunik paasiniffiupput, taakkua 2019-imi suliarineqassapput ukiunilu tulliuttuni malinnaaffigineqartassallutik.

Kommuniusimasumi naatsorsuutit matuniarlugit aamma kommuniusimasup oqarasuaatit pillugit pilersaarut aalartissimasaa matuniarlugu/ naammassiniarlugu 2018-mi ukiup affaani siullermi sulisoqarpoq.

Atortorissaarutit IT-t oqarasuaatillu tamarmik suliaqarfimmit ataatsimit aqunneqalernissaat kommunalbestyrelsip upernaakkut akuera. I-pad pillugu pilersaarut atulertussaammat aamma pitsaasumik aaqqissuussineq piffissaq sivikitsoq atorlugu, eqiterisoqanngippat, pilersikkuminaassasoq takuneqarsinnaammat taamatut kissaateqartoqalerpoq. Suliaqarfimmik taassuminnga eqiterinerup kingunerisaanik aaqqissuussat imminnut tapertariit-tartut pisiarineqartalerput aamma atortorissaarutit pisiniarneq akikinnerulerpoq. Aaqqissuussat aserfallatsaali-neri ajornannginnerulerput aamma kingullertut minnerunngitsumillu oqaatigineqassaaq suliaqarfik taanna ineri-artortinneqarsinnaalerpoq.

Akissarsialeriffimmi akissarsiassanik suliaqartarneq pitsanngorsarniarlugu suleriaatsit arlallit pilersinneqarput aamma taakkua pilersinneqariartut akissarsialerisut sulinerminni atugaat pitsanngoriarput. Akissarsialeriffimmi naatsorsuuserivimmilu ukioq 2018-imi suleriaatsit pilersinnissaat sulissutigineqarput taakkua 2019-imi uppernarsaasorsorneqassapput. Naatsorsuuserivimmi pisortatut atorfik arlaleriarluni inuttassarsiorneqartartoq suli massakkut inuttalerneqanngilaq.

Immikkoortortaqarfiit akissarsialerussummut aamma aningaasanik aqutsinermi atortorissaarummut akuulersin-niarlugit 2019-mi piareersartoqassaaq, taamaalilluni kommuni aaqqissuussaq nutaaq ERP-mik taaguutilik 1.april 2020-mi atulissallugu piareersimassaaq.

Pilersaarusiorneq aaqqissuussineq kiisalu isumaqatigiissusiornerit 2018-mi sammineqangaatsiarput. Suli-at taak-kua amerlanersaat 2019-imi nanginneqassapput. Taamaattorli 2019-imi ukiunilu tulliuuttuni imartunerusunik su-liaqarnissaq ilimagineqassaaq, tassami suliaqarfinni tamani pitsaasunik pilersaaruteqartoqarmat.

Kommunimi suliaqarfiit assigiinngitsut inuussutissarsiortunut attaveqarnerulernissaat 2018-mi aallartinneqas-saaq. Taamatut sulilluni oqaloqatigiinneq ilaatigut suliffissarsiuussisarfimmi arlalitsigut allannguisarluni erseqqinnerulersinneqassaaq.

Suliffeqarfiit arlallit sulisussarsiortarput ilutigalugulu innuttaasut suliffissarsiuussisarfimmut saaffiginnittartut amerliartortut uppersarsinnaasarpaput.

Najugaqarfinni arlaqartuni suliffissarsiortut 2018-imi aasap ingerlanerani ikittuararsuannqortarput.

Kisitsisit allattorsimaffianni 6-imi ataaniittumi takuneqarsinnaavoq Qeqertarsuarmi august 2018-imi suliffis-sarsiortut marluinnaasimasut (2). Kisitsisit allattorsimaffianni suliffissarsiortut amerlassusaat assigiinngiaar-torujussuusartoq aamma takuneqarsinnaavoq, tamatumani qaammat sorleq ukiup ingerlanerani nalu-naarsuisarneq apeqqutaasarpog.

Peqqutaasog taanna suliffissarsiuussisarfimmi suliniutaasartut nutaamik aaqqissuuseqqinnermi nutaanik iseqar-luni misissorneqassapput; kisitsisit ukiumiit ukiumut malunnartumik allannguuteqarpiarpasinneq ajornersut paa-siniaasoqassaaq aamma inuussutissarsiortunik oqaloqateqarnitsinni sulisussameertoqartarneq tusarsaasartoq qaangeriartorniassagatsigit.

Kisitsisit allattorsimaffiat 6

Registrerede arbejdssøgende efter tid, distrikt og måned.		Januar	Februar	Marts	April	Maj	Juni	Juli	August	September	Oktober	November	December	Gennemsnit pr år
2015	Kangaatsiaq	200	191	179	194	171	127	84	74	70	75	118	150	136
	Aasiaat	301	244	273	228	160	161	133	145	104	77	94	148	172
	Qasigiannuguit	110	108	108	123	119	113	78	56	46	63	75	118	93
	Qeqertarsuaq	85	99	91	105	85	72	56	41	49	55	33	30	67
	I alt	696	642	651	650	535	473	351	316	269	270	320	446	468
2016	Kangaatsiaq	199	158	146	115	100	64	48	78	46	91	46	87	98
	Aasiaat	241	230	206	157	122	95	85	46	42	34	59	146	122
	Qasigiannuguit	133	97	88	65	55	32	27	19	11	21	47	97	58
	Qeqertarsuaq	74	73	62	62	54	41	24	26	26	36	62	52	49
	I alt	647	558	502	399	331	232	184	169	125	182	214	382	327
2017	Kangaatsiaq	165	145	136	115	89	75	59	57	77	76	64	105	97
	Aasiaat	233	218	237	211	119	107	103	79	41	63	67	140	135
	Qasigiannuguit	59	56	138	118	119	89	82	34	36	43	41	79	75
	Qeqertarsuaq	80	75	75	66	75	47	35	23	17	22	31	28	48
	I alt	537	494	586	510	402	318	279	193	171	204	203	352	355
2018	Kangaatsiaq	173	168	157	138	122	48	56	78	80	83	133	132	114
	Aasiaat	211	182	232	205	146	126	86	66	81	92	94	151	139
	Qasigiannuguit	54	47	53	41	51	49	26	29	42	53	42	85	48
	Qeqertarsuaq	56	49	46	42	35	17	14	2	11	20	31	12	28
	I alt	494	446	488	426	354	240	182	175	214	248	300	380	329
2019	Kangaatsiaq	181	162	148										164
	Aasiaat	234	148	165										182
	Qasigiannuguit	119	62	41										74
	Qeqertarsuaq	51	50	55										52
	I alt	585	422	409	0	0	0	0	0	0	0	0	0	472

Tigulaarinniffik: Naatsorsueqqissaartarfik

Sanaartornerup pilersaarutai, illoqarfiup ilaanut pilersaaruserit, kommunip pilersaarutaanik suliaqarnerit kisalu immikkoortut pilersaarutaanik suliaqarnerit 2018-imi sammeneqarmata "naqqaneqqittaartaartoqarpoq" aamma suliaqarfimmi tassani sulisussanik atorfinitsitsisoqartarluni.

Paasisutissat/ atugassat amerlasoorpassuit pilerseqqinneqartariaqartarnerinik illuatungeriillu pingajuat aqutigalugu pissarsiarineqartarnerinik suliaqarfik sunnertisimanikuuvoq.

Kommunimi ineqarnermut sanaartornermullu immikkoortortat pilersaarutaata suliarineqarnera ukioq manna aallartissaaq. Sulineq taanna upernaakkut 2019-imi naammassivoq. Sanaartukkat nutarterneqarnerisa/ iluarsarneqarnerisa iluanni nukiit aserfallatsaaliinerlu siumut isigisumik pingaarnersiorneqartarnissaannut taanna tunngaviussaaq.

Unammillernartut qulaani allassimasut ilaatigut pequtigalugit pilersaarutit tamarmik piviusunngortinneqanngilat aallartinneqaratillu. Sanaartugassat pilersaarutillu konto 7 atorlugu aningaasalersorneqartartut ukioq 2018-

mut naatsorsuutit akuersissutigineqariarpata immikkut ittumik aningaasaliissutit atorlugit nuunneqassasut kommunalbestyrelsi upernaakkut 2018-imi aalajangerpaa.

Pilersaarutit tamarmik Naalagaaffiit Peqatigiit nunarsuarmi anguniagai 17-t aallaavigalugit pilersaarutit tamarmik 2018-mi suliarineqarput.

” Naalagaaffiit Peqatigiit piuuartitsisumik ineriartornissamut nunarsuaq tamakkerlugu anguniagassatut tunngavii nunarsuarmi naalagaaffiit naalakkersuinermillu suliallit Naalagaaffiit Peqatigiit New Yorkimi ataatsimeersuarneranni ulloq 25. september 2015-imi akuerineqarput. Ineriartortitsinissaq anguniarlugu siornatigit takuneqarsimanngisannartumik angusaqarluarnissamik allannguigaatsiartussaasoq oqaluuserineqarmat maluginiarneqarpoq. Anguniakkat ulloq 1. Januar 2016-mi atuutilerput 2030-illu tungaanut inuit nunarsuullu najugaqarfigisatta piujuartitaalluni inerisarneqarnissaanut siunnerfilersussavaatigit.”

Najugaqarfinnut angalanerit angalanermilu misissuinerit paasinarsitippaat sanaartugassarpasuit suliarineqarsimanngitsut ukiorpaalunnilu pingaarnersiorneqarsimanngitsut. Pilersaarutit arlallit qanimut aamma malinnaaffigineqarsimanngillat. Pilersaarutit arlallit naammassineqarsimanngillat pilersaarutillu arlallit immikkoortunut arlallinnut aggulunneqartut pilersaarusernerlunneq pequtugalugu suliat naammassinagit ikerinnarmi unitsineqartartut paasiortorneqarput.

Taamaattumik sanaartornermut ukiuni sisamani tulliuuttuni 75 mio. koruuninik ukiut tamaasa immikkoortitsisarnissaq pisariaqassasoq nalilernerqarpoq.

Kangaatsiami atuarfiup nutaap pilersaarutitaa ilimagisaq malillugu suliarineqanngitsoq ukiup 2018-p qiteqqunerani paasineqarpoq.

Kommuni ima paasinnippoq Kangaatsiami atuarfik nutaap Namminersorlutik Oqartussat akilerlugu sanatinniaaraat, taamaalinerani Namminersorlutik Oqartussat isumaqartut ingutserineq inillu atuartitsiviusut sisamat kisiisa namminneq akilerniarlugit.

Pilersaarut taanna qulaajarniarlugu nukippasuit ukiup ingerlanerani atornerqarput. Pilersaarut Namminersorlutik Oqartussat suliaasarualat kommunimut tunniunneqassasoq Namminersorlutik Oqartussat kommunillu akornanni isumaqatigiissutigineqarpoq. Kommunbestyrelsi aalajangerpoq aningaasat atuarfiup nutaap ilaannakortumik aningaasalersorneqarnissaanut atugassat atorlugit kommuni aningaasaliisuussasoq.

Tamat oqartussaaqataanerat, ammasumik malinnaaffigiuminartumillu ingerlatsineq

Aaqqissuussaaneq nutaap Kommune Qeqertalimmi atuuttoq innuttaasunut qanilaarnerusumik kiffartuussinissaq qulakkeerniarlugu toqqarneqarpoq. Taamaalilluni allaffissornermik minnerusumik eqaannerusumilli innuttaasut saaffiginnittut pisariaqanngitsumik, ingerlatsiveqarneq killilersuutiginaq, aporfilersornagit kissaateqarneq qulakkeerniarneqarpoq.

Aaqqissuussaaneq toqqarneqartoq ilinniakkat aallaavigalugit sulianik aaqqiissuteqartarnerit oqinnerulersissavai.

Taassuma saniatigit aaqqissuussaaneq nutaap ammanerunneq aamma ammasumik malinnaaffigiuminartumillu siunertaqarneq anguneqassasoq qulakkeernittussaassaaq. Suliaqarfiit imminnut ataqatigiinnerisa aamma suliaqarfiit assigiinnigitsut ataatsimoorussillutik sulisarnerisa malitsigisaanik aqutsisut qullit sullissisartullu imminnut ungasittumik inissisimanissai qulakkeerneqarput.

Qaasuitsup Kommunerisimasaata avinneqarnissaanik innuttaasut tamat oqartussaaqataanerat atorlugu kissaataat aallaavigalugu Kommune Qeqertalik pilersinneqarpoq. Aalajangiisartut innuttaasullu ataasiakkaat imminnut ungasippallaartut misinnartarneri kissaammut tassunga ilaatigut pequtaapput.

Aaqqissuussinerup nutaap qaninnerunissamik kissaat naammassiniarsarivaa. Sulisut ataasiakkaat piginnaasai akisussaaffiilu sakkortuumik taassuma piunasaqarfigai. Taakkua kommunimi inerisartuassallugit sulissutigis-savarput.

Aqutsisut nalunaarusiaat – pisut, suliniutit illoqarfinnilu angusat

Aasiaat

Aasiaat tassaavoq kommunimi nutaami illoqarfiit pingaarnersaat 3.212-nik najugaqarfigineqartoq. Aasianni Sullissivik pingasunik aamma nunaqarfittaqarpoq; Ikamiut (86) , Akunnaaq (67) aamma Kitsissuarsuit (59). Taamaattumik Aasianni Sullissiviup innuttaasut katillugit 3.424-it sullittarpai.

Ukioq 2018 Aasiannut nunaqarfiinullu ukiuuvoq aallarnisarfik.

Illoqarfimmi pisortaq ataaseq 1.januar 2018-mi atorfinitsinneqarpoq, atorfininnini aallarnerlugu illoqarfimmi aqutsisut tamaasa aggersarpai aqutsisuugallartunik atuutilersitsiniarluni. Aqutsisut ima pilersinneqarallarpot: Immikkoortortaqarfimmi aqutsisoq inunnik isumaginnittoqarfirmut, atuarfimmi atuarfiup pisortaatus, teknikkimut avatangiisinullu ingerlatsinermut akisussaasut, inuussutissarsiornermut takornariaqarnermullu akisussaasut kiisalu Sullissivimmi immikkoortortaqarfimmi aqutsisoq.

Aqutsisuugallartut suliat naammaginartumik malinnaavigineqarsinnaanissaata tungaanut atuupput tamatuma kingorna suliaqarfinnut ukununnga aqutsisut atorfinitsinneqarput: Inuit, Inoqarfik aamma Timi Tarnilu.

Ukioq aallartilaaginnartuq aqutsisooqatigiit paasivaat napparsimalluni nalunaartarnerit suliffeqarfiup iluani immikkoortortani tamani amerlangaatsiartut, napparsimalluni nalunaartarneq aamma ajornanngippallaartuq paasineqarpoq, taassuma kingunerisaanik taanna sukaterfigineqarpoq.

Napparsimalluni sulinnitsoortarnerit sammisassapput. Napparsimalluni sulinnitsoortarnerit maluginiarneqalermata paarlattaasartunik pisariaqartitsineq, ingammik atuarfimmi minnernik ilinniartitsisut atuarfimmilu sulinnitsoortarnerit ikilipput.

Ukioq paaqqinnittarfinni immikkoortortaqarfinnilu aqutsisunik aallarniutigalugu ataatsimeeqateqaqattaarluni atorneqarpoq, ataatsimiinnerni kommunip aaqqissugaanera suliffeqarfialu nutaat qulequtarineqartarput. Suliat saaffiginnissutigineqartarnerisa aqputai (kommando veje) nutaat aamma suleriaatsit nutaat allanngortinneqartut paasilluarneqarnissaannik qulakkeerinninniarluni taamaaliortoqartarpoq.

Illoqarfiup pisortaata siullermeerluni isummenera imaappoq sumi tamani aqutsisut amerlavallaartut. Sulisut aqutsisullu akorngini aqutsisut aamma aqutsisut amerlavallarput. Aqutsisut akisussaaffimminnik kommuniusimasumit arsaartorneqarsimaneri aamma paasineqarpoq, arsaartortinnerup malitsigisaanik aqutsisut tamarmik sulisunik aqutsineq pineqartillugu illoqarfiup pisortaanut saaffiginnittarput, akissarsiat uani ilaapput. Aqutsisut aamma sulisut aqutsisullu akornanni aqutsisutut atorfillit suliakkerneqartarneri atuutinnigitsutut isikkoqarpoq.

Taamaattumik akisussaaffiup suliakkiutigineqartarneranik suliat aallartipput, ingammik sulisunik aqutsinerup iluani aallartitsisoqarluni.

Illoqarfiup pisortaata piffissarujussuaq atorlugu aqutsisunik ilinniartitsinermut sulianillu tunniussuinermut atortariaqarsimavaa. Sulineq inerititaqarpoq. Suliffeqarfik nukittorpoq, inuit amerlanerit suliat pitsaasumik eqaatsumillu ullumikkut aaqqiissuteqarfigisarpaat akisussaaffimmik tiguisarlutik. Aqutsisut aamma sulisut aqutsisullu akornanni aqutsisut piginnaasaanik pitsanngorsaalluni sulineq ingerlaannassaaq.

Illoqarfimmi unammillernartut pillugit aqutsisooqatigiit upernaag eqqartuipput. Tamatuma kingorna suliaqarfinni ukunani Inuit, Inoqarfik aamma Timi Tarnilu, aqutsisutut atorfiit pilersinneqarnissaat aalajangiunneqarpoq. Taamaalilluni aaqqissuussaaneq naalakkersuinermit suliallit aaqqissuussaanerannut naapertuuttunngorpoq. Suliaqarfinni aqutsisut 1.juli 2018-mi atorfinitsinneqarput, Timi Tarnilumi aqutsisoq minillugu. Pinaveersaartitsinermit siunnersorti siullermik suliaqarfimmut Timi Tarnilumut akisussaaffilerneqarpoq, akisussaaffia 1.novembarip tungaanut atuuppoq, ulloq taanna aqutsisoq nutaaq atorfinitsinneqarpoq, sunngiffimmut pisortaq akisussaaffimmut ilaavoq.

Innuttaasut upernaakkut 2018-mi arlaleriarlutik alaatsimiisinneqartarput. Sanaartugassatut kissaatit aamma kommunip pilersinneqarneranit ukiut siulliit qanoq takorluugaqarnerisooq paasissutissiissutiginiarlugu ataatsimiisitsisoqartarluni. Kommuni nutaaq innuttaasunit neriuffigineqartorujussuusooq oqariartuutaasarpoq aamma innuttaasunik sullissineq nukittortoq ukiup ingerlanerani oqaatuutaavoq.

Aasiaat kommunimi illoqarfiuvoq siulleq allaffinnik ammartiterisooq. Kommunip siuliata allaffiit minnerit arlallit sulisunut ataasiakkaanut pilersiorneqarnissaat kissaatigisimavaa. Aaqqissuusseqqinnerup nutaap kingunerisaanik allaffiit ammasut atorlugit sulianik kivitseqatigiittarnissamut tulluunerisut aalajangertoqarpoq allaffiit ammasut atorneqassasut.

Sullissivik quleriit tullianni (1.salimi) inissisimavoq taassumalu aaqqissuunneqarnera kommunip takorluugaanut tulluutinnigilaq. Sullissivik quleriit allersaannut nuunneqassasooq aalajangertoqarpoq aamma timimikkut innarluutillit ajornanngitsumik sullinneqarfissaminnut isersinnaanerit nutaamik isaarialiorluni qulakkeerneqarpoq.

Kommunimut saaffiginnissutit sullissivimmit tigooqqarneqartassasut innuttaasullu siullermeerlutik saaffiginninnerminni sullinneqartassasut aamma aalajangertoqarpoq. Tamanna aallaqqaammut unammillernartuuvoq. Suliaqarfinnit assigiinngitsunit sulisut katersorneqassasut aalajangertoqarpoq aamma innuttaasut siullermeerlutik saaffiginninnerminni sullinneqartarnissaat aaqqissuussaaneq pilersinneqarneratigut qulakkeerneqarpoq. Innuttaasut sulisunut aqutsisunullu assigiinngitsunut innersuunneqartarnerat pinngitsoortinniarneqarpoq. Nutaamik suleriuseqarluni suleqatigiinneq sulinerlu pilersinniarsaralugit piffissartorfiupput. Innuttaasut nuannaarutissaanik innuttaasunik sullissineq pitsanngorsarniarlugu sulisoqaannavissaaq.

Aasianni aalajangernerpassuit suliaqartassuillu assigiinngitsut qullersaqarfimmut INUA-nut ilaannikkullu borgmesterimut toqqaannartumik ingerlasarneri aaqqissuussaaneq unammillernartuupput. Pisinnaatitaaffiit

pilersaarutaannik aamma akisussaaffiit aaqqissuussaaneq nutaaq malillugu agguataarneqarnerinik sulisut paa-sinninnissaannut piffissaq siviisooq ingerlasimavoq.

Illoqarfimmi aqutsisut piloorluni akuerineqartoq 1.juli 2018-imi pilersinneqarpoq ukunannga inuttaqarluni il-loqarfimmi pisortaq suliaqarfimmi ukunani aqutsisut INUIT, INOQARFIK aamma TIMI TARNILU, atuutilerne-rini atorfiit ukua atorunnaarsinneqarput: inunnik isumaginnittoqarfimmi suleqatigiit aqutsisuat, sullissivimmi aqutsisoq, teknikkimik inuussutissarsiortunillu sullississut aqutsisuat.

Nunaqarfiit ataatsimut oqaatigalugit ingerlalluarput. Nunaqarfiit allaffiisa, illoqarfiup pisortaata kiisalu Inoqar-fimmi ingerlatsinermut akisussaasup akornanni pitsaasumik qanimut suleqatigiittoqarpoq.

Nunaqarfiit allaffiini sulisut amerlasuunik nasaqartarput. Aasianni isumaginnittoqarfimmi immikkoortortaarfik qanimut suleqatigalugu isumaginninnermik suliat suliarisarpaat, nunaqarfimmi sanaartugassat teknikkimullu tunngasut pillugit Aasianni ingerlatsinermut akisussaasoq qanimut suleqatigalugu suliakkiutigisarpaat.

Nunaqarfimmi naalackersuinnermik suliallit pitsaasumik suleqatigineqarput. Kommunip allaffiani sulisut illoqar-fiullu pisortaa uani suleqatigiittarput.

Nunaqarfimmi sulisut kommunip allaffiani meeqquerivimmiluunniit sulisut sulinngiffeqartussaatiillugit imminnut paarlakaajaallutik sulisarnertik pikkoriffigaat.

Nunaqarfiit unammillernarnerpaartatuaat tassaavoq Ikamiut, tassani allaffimmioq napparsimalluni piffissami siviisuumi sulisimanngilaq. Piffissami januar 2018-miit 2018-imi aasap tungaanut paarlatseqarnissaq pisari-aqarsimavoq. Allaffimmiuusimasoq atorfimmit aasakut soraarniuteqarpoq, tamatuma kingorna nutaamik ator-finitsitsisoqarpoq, taannali ukiangaatsiareersoq 2018-imi atorfimmi tassani atorfeqarpoq.

Kommunip illuutaasa ilaat ataaseq Akunnaamiittoq atorfinittunut utaqqiisaasumik inigigallarneqarsin-naasunngortinneqarpoq. Nunaqarfimmi tamani atorfinittunut utaqqiisaasumik ininik atorfissaqartitsisarnerit si-usinnerusukkut paasineqarput. Nunaqarfimmi tamani atorfinittut utaqqiisaasumik inissaannik pilersitsinissaq eqqarsaataavoq. Ikamiuni inissianik pisariaqartitsineq nunaqarfinnut allanut sanilliullugu anneruvoq, tassami in-nuttaasut tassani amerliartorput.

INUIT Aasiaat

Aasianni utoqqaat illuat

Inatsisartut ombudsmandiata utoqqaat illuannik nakkutilliilluni nalunaarusiaata akissutaa ukiup aallartinnerani suliarineqartussaavoq. Nakkutilliilluni nalunaarusiaq tunngavigalugu utoqqaat illuata aqutsisua 2017-imi anger-lartinneqarpoq. Suliaq martsip qaammataani naammassineqarpoq aqutsisullu angerlartitaanera atorunnaarsin-neqarluni.

Ombudsmandip utoqqaat illuannik soqutiginninnera toqusoortarnernik pitsaanngitsumillu sullissisarnernik oqal-linnerujussuarmik aallaaveqarpoq.

Nakkutilliilluni nalunaarusiaq aallaavigalugu kommuni suliniutinik aallartitsinissaminut periarfissaqalerpoq. Taamaalilluni suliniutit arlallit allartinneqarput, soorlu nerisarfimmi nutaamik igaffiliorneq, kiassaateqarfimmik pitsangorsaaneq, napparsimavik qanimut suleqateqatigalugu nakorsaatinik tunniussisarneq. Najugaqartut atu-gaat pitsangorsarniarlugit napparsimmavik suleqatigalugu timimik sungiusaasoq ullup affaani sulisartoq aamma atorfinitsinneqarpoq.

Illu pisoqqap ingutsernissaa nutaamillu puigortunngortunut 32 mio. koruunit atorlugit 2019-imi immikkoortor-taqarfiliornissaq kommunalbestyrelsip akueraa. Sanaartorneq immi 2019-ip ingerlanerani aallartissaaq.

Isumaginninnermi suliat

Isumaginnittoqarfimmi isumaginninnermut suliat tamakkiisumik ukiup aallartinnerani naammaginangillat. Na-jugaq qimannagu isumaginninnermut siunnersortitut ilinniartitaanermut sulisut marluk ukioq naallugu ilinniar-put. Sulisut sinneri suleqatimik marluk taakkua ilinniariarlutik aallaqqanerisa nalaanni ulapittarput. Sulisut amer-lassusaat akuerisaaq malillugu sulisunik marlunnik immikkoortortaqarfik amigaateqarpoq, meeqqanik inuusut-tunillu sullissisoq aamma innarluutilinnik sullissisoq.

Isumaginnittoqarfimmi suliat tamarmik sumut killinneri pisarialimmik nakkutigineqanngitsut kommunimi aqut-sisut paasivaat. Isumaginnittoqarfimmi suliat tamarmik sumut killinnerinik nakkutiginninneq ukioq tamaat ator-lugu suliniartoqarpoq.

Sulisut isumaginninnermik suliat tamarmik sumut killinnerinik pitsaasumik malinnaavigineqarnissaat sulia-ringaatsiarpaat taakkua aaqqissuullugit. Sulisut suliat malinnaaffigisinnaajumallugit sapaatip akunnerisa naa-nerini arlaleriarlutik sulisariaqartarput aamma ulluinnarni suliaminnut malinnaasinnaajumallutik suliat inaarsart-ariaqartarlugit. Immikkut ittumik taamatut suliaqarneq qaammatit pingasut (3) atorlugit pivoq.

Meeqqanik inuusuttuaqqanillu sullissisut ukiup aallartinnerani pingasuupput. Taakkua ilaat ataaseq upernaakkut 2018-mi soraarpoq. Isumaginnittoqarfiup immikkoortortaata aqutsisua 2018-imi ukiakkut aamma soraarni-uteqarpoq. Aasianni naammaginartumik sulisoqarniarneq unammillernartuummat pitsaassuseq sullissinerlu sun-nerneqarput.

Atorfiit inuttassarsiorneqartartut amerlasuunit qinnuteqarfigineqartarneri nuannaarutaavoq aamma atorfiit nu-taanik piginnaasalinnik nukilinnilu massakkut inuttalerneqarput.

Aasiaat Kangaatsiami isumaginnittoqarfimmi sulianik ataqatigiissaarivittut ukiarmimiit aamma qitiuvoq. Nu-kippassuit tassunga atorneqarput. Isumaginnittoqarfimmi sulisoq ataaseq aqutsisuugallartutut toqqagaq Kan-gaatsiami sulianik ataqatigiissaarisussatut qullersaqarfimmit toqqarneqarpoq. Taama toqqaaneq Aasianni isu-maginnittoqarfimmut arlalitsigut unammillernartunik tunisivoq.

Isumaginnittoqarfimmi sullissineq pitsanngorsarniarlugu suliniutit arlallit 2018-p ingerlanerani suliarineqarput, taamaalilluni inatsit aamma malinneqarpoq.

Siunnersortit upernaakkut attartorneqartut nalunaarusiorput suliniutissatut siunnersuutitalimmik. Nalunaarusiaq aallaavigalugu sullissisarnermut iliuusissatut pilersaarusiorpoq, tassani aaqqissuussaaneq nutaaq aallaavigeqarlunittaaq. Siunnersortit suleqatigalugit ikinnerpaamik pingasoriarluni taanna malitseqartitsivisarpoq.

Suliaqarfimmi tassani sulinerup pitsaasumik ataqatigiissaarnissaanut ikiorteqarnermut immikkut ittumik aningaasartuuteqaraluarluni aningaasartuutit ikinnerpaaffianiitsinniarneri iluatsipput.

Pikkorissarnernut aningaasartuutit ikinnerpaaffissaminniitsinneqarput. Sulisut pikkorissarnernut isumasioqatigiinnullu assigiinngitsunut nassiussorneqaannannginnissaat aqutsisut anguniagaasa ilagaat, tassami misilittakkat takutippaat sulisunut pikkorissartitsinerit suliffimmut iluaqutaaneq ajortartut.

Kommunip suliffeqarfiutaanik assigiinngitsunik suleqatigiinniarneq isumaginnittoqarfimmut unammillernartuutitut ilaavoq. Isumaginnittoqarfiup, ilaqutariit illuata, atuarfiup, Majorissap minnernillu atuartsiviuq suleqatigiinnerat pissusissamisut ingerlanngitsoq aqutsisut paasivaat. Illoqarfiup pisortaata paaqqinnittarfimmi aqutsisut suleqatigalugit illoqarfimmi paaqqinnittarfiit assigiinngitsut pitsaanerumsumik suleqatigiinnissaat anguniarlugu arlaleriarlutik ataatsimiinnissamik aaqqissuussisarput.

Isumaginnittoqarfimmi suleriaatsit arlallit ukiup 2018-p ingerlanerani suliarineqarput. Sullissinerup pitsaanerpaanissaanut periutsimik ujaasineq tamatumani siunertaavoq. Suleriaatsinik assigiinngitsunik suliaqarnermik isumassarsiap misilinneqarnerata kingorna periuseq LEAN upernaakkut 2019-imi sulineru atornerqalissaaq. Periutsinik misileraavittut ukioq 2018 atornerqarpoq, taamaalilluni pilersaarusiaq LEAN 2019-imi atulernerqassaaq. Aasiaat Qeqertarsuarlu LEAN-ip atulernissaanik suleqatigiissuteqarlutik isumaqatigiissuteqarput. Isumaqatigiissut ima ima qarpoq: kommunip LEAN Qeqertarsuarmi siullermik atulissavaa, tassani suliat Aasiannut sanilliullutik ikinnerummata aamma innuttaasut amerlassusaannut sanilliullugu sulisut amerlanerummata. Qeqertarsuarmi LEAN misilinneqareerpat Aasianni atulernissaa siunertaavoq.

Minnerit atuartinneqarnerat

Aasianni iluatsilluinnartumik ingerlasut ilaat tassaavoq minnerit atuartitaanerat. Aqutsisut ineriartupiloornikuupput inuillu suliasartaat namminneq illoqarfimmi aqutsisut qanimut suleqatigalugit suliarisarpaat. Aasianni meeraaqqeriviit meeqqeriviillu assigiinngitsut katillutik tallimaapput (5). Nunaqarfinni assigiinngissutaat suunngitsunnguuvooq. Akunnaami meeqqerivimmik "Biianguaq"-mik atusut ikippallaarneri peqqutigalugit taanna december 2018-imi matuneqarpoq. Akunnaami meeqqerivimmik atuisimasunut paarlaallugu angerlarsimaffimmi paarsisumiititsisinnaaneq ullumikkut neqeroorutaavoq. Siunissami pisariaqartitsisoqalissappat "Biianguaq" ammaqqissinnaavoq. Illutaa meeqqat minnerit sunngiffimmini ornittagaatut maanna atorneqarpoq.

Ikamiuni ulluunerani neqeroorut/ meeqqerivik nunaqarfiup sullissivianiippoq. Ulluunerani neqeroorutip initai taamaalillutik nunaqarfimmi assigiinngitsunik aqqissuussisoqartillugu aamma atorneqartarput. Illoqarfiup aqutsisuisa nunaqarfimmi ulluunerani paaqqinnittarfimmik pilersitsinissaq 2018-imi kissaatigaat aamma kommunalbestyrelsip nutaamik meeqqeriviliornissap pilersaarusiornissaanut 2019-mut missingersuutini aningaasalinissaq akueraa.

Aasianni meeraaqqerivimmi meeqqerivimmilu inissamik utaqqisorpassuaqarmat, tamanna unammillernarpoq. Ulluunerani paaqqinnittarfimmut inissamik tunisinnissaminnut meeqqat 30 -40-t ingerlaavartumk utaqqisarput. Illoqarfiup aqutsisuisa suliaqarfik samminikuuaat aamma meeraaqqerivimmik/ meeqqerivimmik nutaamik ukiuni aggersuni kissaatigineqarpoq. Ajornartorsiut ima angitigaaq allaat illoqarfimmi sulisinnaasunik kajungissarinninissaq ajornakusoortorujussuulluni.

Atuarfik

Atuarfimmi pisortaq ukiup qiteqqunnerani soraarninngorpoq, soorlu aamma atuarfiup pisortaata tullia illoqarfimmi allami atorfininnini peqqutigalugu soraarniuteqartoq. Atuarfimmut aamma illoqarfimmi aqutsisunut aqutsisut marluk piffissap sivikitsup iluani annaallugit unammillernartuuvooq.

Sulisut arlallit piffissap sivikitsup iluani toqkkut qimagupput. Tamakkua kingunerisaanik atuarfimmi upalungaarsimasuutitat sulinissaat aallartinneqarpoq, sulisut tamarmik pitsaanerpaamik upalungaarsimasuutitanit ikiorserneqarnissaat qulakkearniarlugu sulineq taanna qaammammik ataatsimik sivisussuseqarpoq.

Atuarfiup illutaasa ilai assigiinngitsut oqoqartut paasineqarput. Tamatuma malitsigisaanik atuarfik arlalitsigut ukiup 2018-p ingerlanerani suliaqarfiusarpoq.

Aqutsisut atuarfimmi misilitsinnerup kingorna angusarisartakkat pitsanngorsarniarlugit assigiinngitsunik sulinuteqartarput. Matematikkimi, fysikimi kemimilu angusarissaartoqarpallaarneq ukiuni qulini (10) kingullerni ajortoq misissuinerup takutissimmamagu fagini taakkunani ilinniartitsisut pikkorissarneqarnissaat siulliunneqasasut aqutsisut illoqarfimmi aqutsisunik qanimut suleqateqarlutik aalajangerput. Misissuinerit aamma takutippaat trin 1-mi atuartut misilitsikkaangamik angusarissaarluartartorujussuusartut, trin 3-mi tamanna paarlattuaniiippoq. Trinnit immikkut avissaarlutik assigiinngitsumik suleriaaseqarneri paasineqarmat imminnut

suleqatigiilernissaat aallartinneqarpoq. Atuarfimmi aqutsisut nutaat trinnini aqutsisut suleqatigiinnissaat sam-mivaat assigiinngitsunillu suliniutinik aallartitsillutik.

Najugaqatigiiffik

Immikkoortut tallimat (5) katillutik 17-inik najugaqarfigineqarput. Immikkoortut tallimat assigiinngitsut 30-nik sulisoqarput. Immikkoortut tamarmik inissianiipput. A/S Ini-p inissiat siunertamut atorneqarnissaat unitsinne-qassasoq kissaatigaa. Inatsimmik taanna unioqutitsinerusoq oqariartuuteqarput.

Najugaqatigiiffiit pilersaarusiornissaannut kommunalbestyrelsi aningaasanik 2018-imi immikkoortitsivoq, taamaalilluni sanaatorneq 2020-mi aallartissinnaassaaq.

Suliaqarfimmi uani napparsimallutik 2018-mi sulinngitsoortartut amerlavallaaqimmata sulisunik aqutsineq sam-mineqarpoq.

Najugaqatigiiffiup nutaap atulernerani pisarialimmik sulisut ikilisinneqarsinnaaneri eqqarsaatigineqartoq aqutsisoq ilisimatinneqareerpoq.

Aqutsisut timersortarfimmi timigissartarfik najugaqartunit sapaatip akunneranut marloriarluni attartorneqartar-nissaanik isumaqatigiissusiorput. Illoqarfimmi aaqqissuussinerit assigiinngitsut najugaqartut peqataaffigi-sarpaat, taamaalillutik najugaqartut illoqarfimmi najugallit allat assigalugit inooqataasutut misigisimasin-naasarput.

Inoqarfik katillugit

Inoqarfik suliaqarfiit allat assigalugit annerusumik minnerusumilluunniit naqqaniit aallartinniarnermi sunner-tisimanikooqaaq. Immikkoortoq taanna qullersaqarfimmi ilinniagaq aallaavigalugu sulianik ataqatigiissaarisunit atorfiit illoqarfimmiittut arlallit inuttalernerannginneri aamma piginnaasat amerlasuut teknikkikkut immik-koortortaqarfimmi ingammik amigaataaneri peqqutaallutik assut atorneqartarpoq.

Inoqarfimmi sanaartugassat naammassisinnaajumallugit inuit piginnaasallit atorfinitsinneqarnissaannut nukip-passuit atorneqartarput.

Aasianni isikkanik arsaattarfik ivigaasaaqqanik qallerneqarpoq. Taanna persuarsiorpalaartumik aasap ingerlan-erani atoqqaarfissiorinneqarpoq, Aasianni najugallit amerlasuut peqataasoralugit. Timi Tarnilu, Inoqarfik il-loqarfimmilu aqutsisut aaqqissuussisuupput.

Illoqarfiup aqquuserngisa asfalterisorneqarneri ukioq taanna aallartineqarput. Pilersaarusiorneq pitsaane-rusinnaavoq. Aqquuserngit uuttortarneqarsimannginneri peqqutaalluni asfalti qanoq angitigisoq atorneqassan-ersoq aalajangersaasoqarsinnaasimanngilaq. Pisariaqartitsinerpaatut nalilikkat asfalterisuineq aallartinne-qarpoq. Tamatuma kingunerisaanik illoqarfiup qeqqaniit mittarfiup tungaanut asfalterisoqarpoq.

Suliffeqarfiup iluani immikkoortortaq Inoqarfik asfaltimik siunissami inniminniinginnermi peqqissaartumik uuttortaajuaannassasoq isumaqatigiissusiorfigineqarpoq.

Inoqarfik ukioq 2019-mi suliassat allattorsimaffiannik 2018-mi suliaqarpoq.

Majoriaq

Majorissap tunngaviusumik Gammearfimmi FA-1-imik taasamik atuartitsinerani inuit 11-t peqataapput. FA-2-mik taasami inuit 12-it uppersaatitaarput. Inunnit taakkunanit 2017-imi naammassisunit marluk (2) højskolerlutik 2018-imi aallartipput.

Ukiumoortumik marloriarluni aqutissiuussilluni kajungissaarisooqarpoq (VM forløb) inunnit 12-nit peqataafigineqartunik. Inuit piginnaangorsarneqareeraangamik ineriartornissaat anguniarlugu aqutissiuussisooqartarpoq kajungissarinnittoqartarlunilu. Inuit marluk (2) siusinaartumik pensionistiugaluarlutik tamatuma kingorna sulilerput.

Piginnaangorsaqqiineq sulillunilu sungiusartitsinerit kommunip suliffeqarfiillu pitsaasumik suleqatigiissutigisarpaat. Suliffeqarfiit inunnik taakkunanga neqeroorfigineqartarnermini/ periarfissinneqartarnermini tigusilluartaarput. Arlallit piffissami sivisuumi suliffissarsiortutut allassimasuutigneqartut piginnaangorsartillutik aallartipput.

Machtgruppe 2-miittunut aamma 3-miittunut suliniarneq ukiumi tassani iluatsippoq. Inuit qulit (10) suleqatigiinnit siunnersuisartunit sapaatip akunnera iluittoq peqataaffigaat. Suleqatigiit inuttai pinaveersaartitsinermut siunnersortimit ima inuttalersorneri katiterneqarput; isumaginnittoqarfik, Majoriaq, ilaqutariit illuat, napparsimavik kiisalu aningaaserivik. Sulineq taanna ukioq naallugu malinnaavigineqarpoq aamma inunnit qulinit (10) taakkunanga arlallit illoqarfimmi suliffeqalerput.

Ikuallaavik

Uuliamik assut atuisooqarpoq. Ikuallaaviup uuliamik atuinikinnerulernissaanut suliniarnerulernissaq taamaatumik aqutsisut aalajangiuppaat.

Illoqarfimmi aqutsisut ikuallaavik sapaatip akunnerata naanerani matoqqasartooq aamma paasivaat, tamanna sulinerup aqqissuunerlunneqarneranik peqquteqarpoq. Sulisut piginnaasaat pitsanngorsarniarlugit Kalaallit Nunaanni ikuallaaveqarfiusunut tikeraartinneqartassapput taamaalilluni nutaamik suleriaatsit ujartorneqassapput.

Silami suliassalerivik

Silami suliassalerivimmi ukiorpassuarni aqutsisoq 2018-ip aasaata naanerani soraarninngorpoq. Eqqaavilerinermut anartarfilerinerimullu biilit atorineqartartut ajoquteqartarmata ukiup ingerlanerani kiffartuussineq pitsaavallaarneq ajorpoq. Atortut nungullarput taamaattumik atortunik nutaanik neqeroorutininik aallertoqarpoq, taakkua 2019-imi tunniunneqarnissaat ilimagineqarpoq.

Aputaajaaneq ajunngilaq Aasiannilu silami suliaqartarfik pitsaasumik isumaqatigiissusiorfigineqarpoq.

Illoqarfik CSR suleqatigalugu salingaatsiarneqarpoq. Innuttaasut peqatigiiffiilu saleersuarnermi ilaatinneqarmata iluatsilluarpoq. Illoqarfiup salinneqarnerani inuit 200-t missaat peqataapput. Tamatuma kingorna kommunip silataani ataatsimoorluni nereqatigiittoqarpoq, tassani assigiinngitsunik aamma aaqqissuussisoqarpoq.

Timi Tarnimilu

Timi Tarnilup aaqqissugaanik ilaqutariit inoqutaanut tamanut angisuunik arfineq-pingasoriarluni (8) ukiup ingerlanerani aaqqissuussisoqartarpoq.

Illoqarfimmi peqatigiiffiit assigiinngitsut aaqqissuusseqatiginiarlugit arlaleriarluni katersorneqartarput, tamanna nuannersumik misigisaqarfiusarpoq.

Illoqarfimmi suliffeqarfinnik aallartitsisartunit sammisassat siusinnerusumut sanilliullugu amerleriarneri innuttaasunit malugineqarput.

Inuit Timi Tarnilumi sulisut suleqatigiittut sulipput assigiinngitsunik immikkut ittunik piginnaasaqarlutik. Timi Tarnilup ataani sulisut ukuupput; pinaveersaartitsisutut siunnersorti, katersugaasiviup aqutsisua, sunngiffimmi klubbimi aqutsisoq, atuakkanik atorniartarfimmi aqutsisoq aamma Timi Tarnilumi aqutsisoq. Ukioq 2019-mi suliassat allattorsimaffiat suliarneqareerpoq.

Kulturi, timersorneq, eqqumiitsuliorneq filmiliornerlu 2018-mi sammineqarput. Isiginnaartitsisoqartarpoq, soorlu ilaatigut nunatta isiginnaartitsisarfanit aamma Aasianni isiginnaartitsisartunit.

Najukkami eqqumiitsuliorlut eqqumiitsuliaminnik illoqarfimmi aaqqissuussinerni takutitsinissaminut aamma periarfissinneqartarput. Meeqqat inuusuttuaqqallu namminneq atuarfimmi sunngiffimmilu ornittakkaminni meeqqanit inuusuttuaqqanillu atuartitsissutitut atorneqarsinnaasunik filmiliorput.

Nipilersorneq aamma sammineqarpoq. Aasianni nipilersortarfik ataatsimik sulisoqarpoq. Kommuni nipilersuutiniq pitsaasunik pisiniarpoq taamaalilluni meeqqat inuusuttuaqqallu atuarernerup kingorna unnukkullu nipilersornissaminut periarfissinneqarput. Suliaqarfik una atuarfiup sunngiffimmilu ornittakkap qanimut suleqatigiillutik ingerlappaat.

Kommunip nipilersuutit atortullu peqatigiiffiit innuttaasunut aaqqissuussinerini atorneqarsinnaasunngorlugit neqeroorutigisarpai.

Illoqarfimmi peqatigiiffiit amerlanerit assut erseqqippit/ sulilluartarput. Illoqarfimmi arlalinnik aamma aaqqissuussisarput, soorlu Maajimi peqqissuusa, Aasiaat Midnight Sun Marathon, Nipiaa Rock Festival allarpasuillu. Illoqarfimmi timersoqatigiiffiit ingerlalluartupilussuit aamma arlaqarput aamma Aasianni Kalaallit Nunaanni ukiumoortumik pissartanngoriunneq/-rit akuttunngitsunik aaqqissuunneqartarput.

Timi Tarnilu arlaleriarluni utoqqaat peqatigiiffiannik ataatsimeeqateqartarpoq. Utoqqaat peqatigiiffiata kommuni qanimut suleqatigalugu arlaleriarluni angisuunik aaqqisuussisarpoq. Nipilersortartut eqqumiitsuliortulluunniit illoqarfimmut tikikkaangamik utoqqaat illuannut napparsimmavimmullu minnerusumik aaqqisuussisarput, taamaalilluni Aasiani innuttaasut tamarmik tikeraarteqarnermit nuannisartinneqarnissaat qulakkeerneqartarpoq.

Illoqarfimmi immikkoortortaqrarfiit allat/ paaqqinnittarfiit pitsaasumik Timi Tarnilup suleqatigisarpai.

TIMI TARNILU-p ataani inuusat pillugit pilersaarut ingerlasarpoq. Pilersaarut taanna nuna tamakkerlugu pilersaarutaavoq, tassani meeqqat inuusuttullu ukiukitsuullutik angajoqqaanngunnginnissaat anguniarlugu atuarfinni atuartut annerit piffissami aalajangersimasumi inuusamik angerlaasitinneqartarput. Atuartup inuusaq meeqqatut isigalugu piffissami tassani paarissagaa anguniarneqarpoq. Inuusaq assigiinngitsunik pisinnaaffeqarpoq, meeqqatut pissusilersorsinnaalluni assigiinngitsunillu pisariaqartitsisarluni. Ullup unnuallu ingerlanerani piffissap ingerlanerani piffissat aalajangersimasut nerisarpoq nangilersorneqartarlunilu. Aasianni ilinniartitsisut kommunip sinneranut atuartitsisorisarlugit tamanna ingerlavoq. Inuusaq atorlugu pinaveersaartitsinermik sulineq siaruarniarneqarpoq.

Timi Tarnilumi aqutsisoq kinguaassiutit pillugit aamma atuartitsisarpoq. Qeqertarsuarmut december 2018-mi angalavoq Qeqertarsuarmilu meeqqat atuartillugit.

Timi Tarnilu aamma Inoqarfik qanimut suleqatigiillutik isikkamik arsaattarfiup eqqaani sanaartorfigissaneq aallartippaat, taamaaliortoqarpoq najukkami ataatsimiititaliaq isikkamik arsaattarfiup eqqaani sammisassaqtitsivimmik nutaamik pilersitsisoqarnissaanik aalajangermat.

Kangatsiaq

Ukioq 2018 illoqarfiup arlalitsigut aallarnisarfigaa.

Kangaatsiap ilisarnaataa tassaavoq kommunimi nunaqarfiit amerlanersaasa pingaarnertut illoqarfigaat, innuttaasut tamarmiusut 1.217-t 46%-nit, illoqarfimmit najugalinnit (561-init) sullineqartarput, sinneri nunaqarfinni ukunani najugaqarput Attu, Iginniarfik, Niaqornaarsuk aamma Ikerasaarsuk (januar 2019).

Atorfiit inuttassarsiukkat inuttalerniarnissaat ajornakusoortarmat sammisassat arlallit kissaatigineqartutut naammassineqarsinnaanngimmata illoqarfimmut unammillernarnerpaanut tamanna ilaavoq. Taamatutaaq illoqarfiup atuarfiata qanoq inissisimanagera aamma unammillernartunut ilaavoq. Tamatuma malitsigisaanik atuarfimmi atu-artut arlallit angajoqqaavisa meeqqatik piffissami aalajangersimasumi angerlarsimatiinnartarpaat, tamatuma malitsigisaanik tusagassiutit aqutugalugit tamanna maluginiarneqarpoq.

Isumaginnittoqarfiup iluani sullissineq ukiakkut 2018-mi misissuiffigineqarpoq. Tamatuma malitsigisaanik kommunip pissutsit siullerpaamik ilisimasaqarfigileramigit sulisut ilai angerlartippai.

Pissutsit paasineqartut piffissaq sivisooq atorlugu qanoq suliassaatinersut qulaajaasoqarpoq aamma pissutsit taakkua suliassartai qanoq imartutiginersut suli paasiniarlugit sulisoqarpoq.

Aaqqissuussaaneq patajaallisarniarlugu sulinissaq illoqarfiup anguniagaasa ilaagaat, illoqarfimmi nunaqarfinilu suliassat siumut isigaluni sammineqarnissaat taamaaliornikkut allanngortinneqarsinnaammat. Atorfiit inuttassarsiukkanut qinnuteqartut killeqarsimaqaat ilaannilu atorfiit inuttassarsiukkat qinnuteqartoqanngivissortarlutik. Attumi pinngortitaq pillugu siunnersuisooqatigiit Nunat Avannarliit avatangiisinut nersornaasiuttagaannik 2018-imi ukiakkut akissartinneqarput.

Attumi pinngortitaq pillugu siunnersuisooqatigiit piniartunit aalisartunillu inuttaqarput. Nunat Avannarliit avatangiisinut nersornaasiuttagaannik nersornaammik tunineqarput namminneq pinngortitami takusartakkatik up-pernarsaaserlugit suliqaarsimanerminnut aamma najukkami ilisimasat imartuut kiisalu ingerlatsinermut suliniutissanik siunnersuuteqartarnertik peqataaffigisaramikkik. Attumi pinngortitaq pillugu siunnersuisooqatigiit inuit ataatsimoorfiannik pilersitsipput, innuttaasut, ilisimatuut ingerlatsiviillu imaani avatangiisinut iluaqutaasussamik oqaloqatigiinnerinik suleqatigiinnerinillu tamanna siuarsaataavoq. Pinngortitaq pillugu siunnersuisooqatigiit aningaasat nersorinnissutitut tigusaat suliqaarfimmik taassuminnga sulineq paasitsiniutigis-sallugu aamma siunnersuisooqatigiit suliassa siunnessami ingerlateqqinnissaanut atorneqassasut takorluugaavoq.

Qeqertarsuaq

Illoqarfik Qeqertarsuaq 854-nik najugaqarfigineqarpoq aamma nunaqarfik Kangerluk 17-nik ulloq 17. april 2019-mi najugaqarfigineqarpoq, katillugit innuttaasut 870-iupput.

Illoqarfiup aqutsisua (1), suliqaarfimmi pingasuni (3) aqutsisut pingasut 2018-p ingerlanerani atorfinitsinneqarput, taakkua ataatsimut illoqarfimmi aqutsisooqatigiipput. Aqutsisooqatigiit sapaatip akunneranut ataatsimiittarput. Atuuffiit iluanni aqutsisooqatigiit isummorsorfigisartagaat pilersinneqarpoq; suliniutit, pilersaarutit pilersaarussiallu ataqatigiissarneqarnerisa nukittorsarnissat tassani siunertaavoq. Illoqarfimmi aqutsisut sulisullu sapaatip akunnikkaartumik aamma qaammatikkuutaartumik ataatsimiittarput.

Aaqqissuusseqqinnermik sulineq piffissartorfiuvoq aamma aqutsisooqatigiinni suleqatigiilluarnerup malitsigisaanik maanna iluatsippoq. Aqutsisooqatigiinni suleqatigiinneq ingerlalluarpoq, imminut akaareqatigiittoqar-

mat pisariaqartitsisoqartillugu inuit ikiuukkumasut piareersimajuaannarput. Suliffeqarfiup nutaamik aaqqissuuneqarneranik atulersitsinermit suleqatit tamarmik ataatsimoorlutik paasinninnissaat akuutinneqarnissaallu angusallugu aqutsisoqatigiinnut pingaaruteqarsimavoq. Kommunip iigaasa sisamaasut iluanni taamaallaat sulisoqarani kommunimi innuttaasunut tamanut anngunneqarnissaa erseqqissassallugu aamma taama angusaqarniarnermi pingaartuuvoq, taamaalilluni akisussaaffiit imminnut atasutut isigineqarnerat anguneqartussaassamat.

Likkat innuttaasunik sullissiviup eqqaaniittut aasap ingerlanerani piiarneqarput. Sulisut nukiisa eqaannerusumik atorneqarnissaat allaffinnik ammartuinerup siunertaraa aamma innuttaasunik sullissineq ammanerusumik eqaannerusumillu pisinnaaqullugu taamaaliorqarpoq. Innuttaasut sullissivimmu saaffiginnissutaat suunersoq apeqqutaatinnagu erngerlutik sullinneqartarnissaat taamaaliorluta angussallugu kissaatigaarput.

Atuuffiit pingasut taakkua piffissamik sivisuumik atuillutik pilersaarusiortarput aamma ukiup ingerlanerani pisusunik allattuipput. Ileqqutoqqanik allannguiniarnermut nukiit annerusumik atorneqarput. Pinaveersaartitsinermik sulineq malunnartumik allanngortissallugu immikkut ittumik pingaaruteqarsimavoq, meeqqanik inuusuttuaqqanillu siammasissumik sammisassanillu peqqinnartunik amerlanerusunik suliaqartarluni allannguisoqassaluni. Kulturi aallaavigalugu aaqqissuussat amerlanerit innuttaasunullu tamanut sammisassat allat aamma sammneqarput.

Sullissineq suleqatigiillu nukittorsarniarlugit sulisut aqutsisullu nikisinneqartarput. Katersortarfimmi Inulimmi aamma kommunip allaffiata ataatsimiittarfiani ilisimatitsilluni ataatsimiisitsisarnerit aqutugalugit innuttaasut akuutinneqarnissaat aamma sammineqarpoq.

Pinaveersaartitsilluni sulineq aqutugalugu timersoqatigiiffiit, peqatigiiffiit, atuuffiit minnerunngitsumillu angajoqqaat akuutinneqarput. Timersorneq peqqinnartumik inooriaasitalik, pinngortitami misigisat, unnuisarluni pisunnerit sammisaqarnermi qulequtarineqarput. Taakkua saniatigut meeqqanut timersorneq ajortunut sunngiffimmi periarfissanik ujaasilluni suliaqartoqarpoq. Taamaattumik inimik nipilersortarfimmik pilersitsisoqarpoq.

Kikkut tamarmik peqataaffigisannik aaqqissusseqqinnerup suliassartaasa immikkoortua siulleq (1) pitsaasumik artornartumillu anguniarneqarpoq. Suliap ingerlannerani unammillernartoqartarpoq, immikkoortulli siulliup (1) inernerit naammaginarporjussuupput. Suliassap immikkoortuata aappaata (2) piviusunngortinnissaanut piomassuseqartoqarpoq. Pilersaarusiortoqareerpoq.

Nukinnik atuneq ileqqutoqqanik il.il. artorsarluni allannguiniarneq inerititaqarfiupput suliassallu immikkoortuata inernerit naammaginarput, assersuutitut taaneqassaaq meeqqat inuusuttullu amerlanerit timersortalernerat taakkualu suli amerliartorput. Meeqqat inuusuttuaqqallu amerlanerit sassarlutik saqqummiinissaminut sapiukkunnaarput, taanna imminut tatiginerunermik kinguneqartarpoq. Angajoqqaat, timersoqatigiiffiit peqatigiiffiillu akorngini suleqatigiitoqarnerulerpoq. Innuttaasut tungaanniit naammagisimaarinnineq aamma malugineqarsinnaasarpoq.

Qasigianniguit.

Kommunimi nutaamik aaqqissusseqqinneq illoqarfittut ukioq 2018 immikkoortortaqarfinnut tamanut ukiuuvoq aallarnisarfik.

Qasigiannuguit illoqarfittut ingerlalluartutut ilisarnaatai tassaapput aalisakkerivik angisooq efterskolilu, illoqarfiup innuttaasut sullittagai katillutik 1.080-iupput (januar 2019).

Suliaqarfinni INOQARFIK, INUIT, TIMI TARNILU-mi aqutsisunik atorfinitsitsinerit piloorlutik 01.oktoberimi aatsaat naammassipput. Qasigiannugani sullissivimmi innuttaasut pitsaanerusumik sullissinnaajumallugit iikkat ukiap ingerlanerani piiarneqarput. Iikkanik piiaaneq allaffinnik ammaanermik kinguneqarmat innuttaasut siumut piffissamik inniminneeqqaratik saaffiginnissinnaanerini kinguneqarpoq.

Ukioq timersortartunut innuttaasunullu immikkut illuinnartuuvoq, tassami illoqarfik timersortarfiup eqqaani inuit arfineq marluk (7) isikkamik arsaaffiginninnaasaannik ivigaaqqanik qallikkamik junip qaammataani arsaattarfittaarput aamma inuit aqqanillit (11) isikkamik arsaattarfiat sioraaqqanik qalligaq ivigaasanik august qaammat, nunani tamalaani uuttuutit malillugit, qallerneqarpoq.

Timi Tarnilup ataani suliat ilaatut taaneqassaaq ”Kulunnguup arpatsitsinera”-ni siullerpaamik peqatigiiffiit timersortarfillu ikiortigalugit aaqqissuunneqarpoq. Taanna iluatsilluarpoq. Illoqarfimmi peqatigiiffiit siunissami aaqqissuussisassapput, tassani Timi Tarnilu.

Illoqarfik katersugaasiveqarpoq ingerlalluartumik, taanna takornarissanit umiarsuarnut takornariartaatinut ilaasunit ukiut tamaasa junip qaammataani takusarneqartarpoq. Katersugaasivimmut nunaqarfik uumassusilik atavog, tassani atisat amit, pisissit qarsorsallu 1700-kkunni atorneqartartut inerisakkat sanaartoqqinneqartarput. Pisissit qarsorsallu ullutsinneersut atorlugit pisseriaqattaartitsisoqartarpoq.

Najukkami ataatsimiititaliamut ilaasortassanik ukiap ingerlanerani qinersisoqarpoq, taakkua 01.01.2019-mi aallartipput.

Timi Tarnilumi aamma Inunni (isumaginnittoqarfik) sulisut sullissineq pitsanngorsarniarlugu ukiap ingerlanerani Aasianni pikkorissarput. Inoqarfimmi sulisut decembarip qaammataani pikkorissarput. Sulisut assigiinngitsutigut piginnaasaanik pitsanngorsaanerit suli pisariaqartinneqarput.

Aqutsisut nalunaarutaat – ingerlatsiviit

Isertitat ataanni kommunip akileraarutinit aamma tapiissutinit isertitai kiisalu aningaasat pissarsiassai nalunaarsorneqarput. Kontop taassuma ataanut nalikilliliinerit aamma nalunaarsorneqartarput.

Ukiumut isertitat missingersuutit kisitsisitaanut nikingalaartarlutik naapertuuttarput. Nikingassutit tamarmiusut annerpaartai nalikilliliinerupput, aaqqissuussinermi kommunillu pissarsiassaanik misissuinermi ilimagisamit nalikilliliinerunissaq pisariaqarsimavoq. Nalikilliliinerit nikingatitsisut 1,37 mio. koruuniupput.

Isertitat tunngavii - akileraarutit, tapiissutit oqimaaqatigiissitsineq

Kisitsisit allattorsimaffiat 7

ISERTITAT	Missin- gersuutit	Immikkut anin- gaasaliissutit	Nuussi- neq	Aningaasaliissutit katillugit	Atuineq
(kr. 1.000)					
80 Inuit isertitaannit akileraarutit	-206.803	0	0	-206.803	-206.670
81 Piginneqatigiiffiit akileraarutaat	-1.800	0	0	-1.800	-2.915
83 Nalinginnaasumik tapiissutit oqi- maaqaqatigiisitsinerlu	-351.004	0	0	-351.004	-351.207
ISERTITAT katillugit	-559.607	0	0	-559.607	-560.791

Kisitsisit allattorsimaffiat 8

ISERTITAT	Missingersuutit	Immikkut aningaasaliissutit	Nuussineq	Aningaasaliissutit katillugit	Atuineq
(kr. 1.000)					
82 Namminer- sorlutik Oqar- tussanit kom- muniinillu al- lanit akiliutit	-351.004	0	0	-351.004	-351.206
90 Aningaasat nikisitat	-208.603	0	0	-208.603	-209.585
Isertitat katillugit	-559.607	0	0	-559.607	-560.791

Kommunip akileraarutitigut isertitai annerusumik ataatsimoorussamik tapiissutinit isertitaasarput, taak-
kununga isertitat tullii innuttaasut akileraarutaannit isertinneqartarput.

Ataatsimoorussamik tapiissutit kommunip isertaasa 62 %-erai. Taama inissisimaneq aarlerinarpoq taamaat-
tumik kommuni suliniutinik inuussutissarsiutinik ineriartortitsinermit tapertaasinnaasunik aallartitsinissaa
pingaaruteqarpoq, aallartitsippammi akileraarutinik amerlanerusunik isaatitsisoqarsinnaassaaq. Taamaattumik
suliffissarsiussisarfik aqutugalugu suliniutit innuttaasut pisariaqartitaannut aamma naleqquttuunissaat immik-
kut pingaaruteqarluni.

Ingerlatsineq 1 – Allaffissorneq

Kisitsisit allattorsimaffiat 9

ALLAFFISSORNEQ		Missin- gersuutit	Immikkut anin- gaasaliis- sutit	Nuussineq	Aningaasaliis- sutit katillugit	Atuineq
		(kr. 1.000)				
10	Qinikkanut aningaasartuutit	7.536	0	-28	7.508	6.600
11	Kommunip ingerlanneqarnera	68.000	625	-109	68.516	63.892
13	IT	7.100	2.850	3.626	13.576	11.941
18	Suliasaqarfinni tamalaani suliat	8.099	0	-2.700	5.399	3.312
ALLAFFISSORNEQ katillugit		90.735	3.475	789	94.999	85.745

Kisitsisit allattorsimaffiat 10

ALLAFFISSORNERUP INGERLANNEQARNERANI ANINGAASARTUUTIT.		Missin- gersuutit	Immik- kut anin- gaasa- liissutit	Nuussineq	Aningaasaliis- sutit katillugit	Atuineq
		(kr. 1.000)				
01	Akissarsiat il. il.	61.114	110	765	61.989	55.909
05	Sulisunut aningaasartuutit	5.005	-99	-19	4.887	5.017
06	Utaqqiisaasumik init	570	2.650	0	3.220	3.822
10	Allaffimmi atortunut aningaasartuutit	3.601	-7	-936	2.658	1.600
11	EDB/Quarasasiat	266	0	475	741	405
12	Avataanit kiffartuunneqarnerit	16.141	625	1.284	18.050	13.873
15	Nioqqutissanik pisinerit	1.399	200	202	1.801	1.478
16	Nerisaqartitsinermit aningaasartuutit	971	0	-26	945	186
20	Atortunik pequtinik il.il. pisineq	1.184	0	-630	554	1.791
21	Ingerlatsinermit il. il. aningaasat	1.638	-4	-355	1.279	1.228
22	Iluarsartuussinerit aserfallatsaaliuinerillu	562	0	47	609	687
25	Ineqarnermut akiliutit il. il.	0	0	0	0	8
35	Peqatigiiffinnut suliffeqarfinnullu namminersortunut tapiissutit	620	0	0	620	505
71	Attartortitsinermit isertitat	-890	0	10	-880	-904
79	Isertitat allat	-1.244	0	-28	-1.272	332
82	Namminersorlutik Oqartussanit kommuniniillu allanit akiliutit	-202	0	0	-202	-192
Ingerlatsinermit aningaasartuutit allaffissorneq katil- lugit		90.735	3.475	789	94.999	85.745

Naalackersuinermit suliallit, borgmesteri allattoqarfik, aqutsisooqatigiit, innuttaasunik sullissiviit, sullissineq, aningaasaqarneq, naatsorsuutit, sulisoqarnermut immikkoortortaqarfik qarasaasialerisullu allaffissornermut ilaapput.

Innuttaasunik sullissineq aamma sullissineq imminnut atapput, tassanimi aalajangerit isumaginninnerup iluani sulinermut aningaasartutit ilaatigut pingaaruteqarluinnartarput.

Ilinniagaq aallaavigalugit illoqarfinni tamani suliaqarfiit imminnut oqaloqatigiittarneri ukiup ingerlanerani nukittorsarneqarput, nukittorsaanermi piginnaasat pitsaanerpaamik suliffeqarfiup iluani atorluarneqarnissaat anguniarneqarpoq. Suleqatigiinneq taanna ilinniagaq aallaavigalugu ataqatigiissaarisunit/ siunnersortinit unammillernartoqartillugu ikiorsiivigineqartarpoq.

Ilinniagaq aallaavigalugu ataqatigiissaarisutut atorfiit inuttaqannginnerisa kingunerisaanik suliaqarfiit ilaasa oqaloqatiginissai suliassanillu ataqatigiissaarinissaq suli suliarineqartariaqartarput. Innuttaasunik sullissinerit illoqarfiit imminnut suleqatigiinnerinik nukittorsaasoqareerpat ukiuni tulliuttuni pitsaanerulissasoq aamma eqaannerulissasoq ilimasuttoqarpoq.

Suliffissaqartitsiniarnerup iluani sullissineq aamma isumaginnittoqarfimmi sullissineq qaffasissumik piginnaasalinnik atorfinittoqarnissaanik pisariaqartitsipput. Taamaattumik suli at immikkuullarissut suliarinissaannut illoqarfiit imminnut ikioqatigiittarnissaat piginnaasat eqqarsaatigalugit pingaaruteqarpoq.

Kangaatsiami suli at suliarineqarnissaannut sulisut suleqataarusussutsimik ukiarmi ukiumilu nutaami takutitsinerat assorsuaq nuannaarutigaarput. Sulisut illoqarfiit killingi qaangerlugit immikkut ittumik sulisinnaanertik uani takutippaat, ilaanni illoqarfinnut allanut piffissaq aalajangersimasoq atorlugu pisarialimmik sulisussaagaluarlutik takutitsilluqaat.

Ingerlatsinermut tunngasut 2 – Teknikki

Kisitsisit allattorsimaffiat 11

TEKNIKKIMUT TUNNGASUT		Missin- gersuutit	Immikkut aningaasa- liissutit	Nuussineq	Aningaasaliis- sutit katillugit	Atuineq
		(kr. 1.000)				
20	Aqquserngit, ikaartarfiit, majuartarfiit atortullu al- lat	3.697	0	463	4.160	3.421
21	Saligaatsuutitsineq, aputaajaaneq ilanngullugu	4.607	0	-20	4.587	4.591
22	Pisuussutit uumassusillit	265	0	-19	246	315
23	Kommunip suliffeqarfii assigiinngitsut	3.541	0	-113	3.428	3.492
25	Qatserisartoqarneq	6.800	0	0	6.800	7.055
27	Teknikeqarfiup suliffeqarfiutai allat	5.383	0	-311	5.072	4.954
Teknikkimut tunngasut katillugit		24.293	0	0	24.293	23.829

Kisitsisit allattorsimaffiat 12

TEKNIKKIMUT TUNNGASUT		Missin- gersuutit	Immikkut aningaasa- liissutit	Nuussineq	Aningaasaliis- sutit katillugit	Atuineq
		(kr. 1.000)				
01	Akissarsiat il. il.	10.424	0	-205	10.219	10.717
05	Sulisunut aningaasartuutit	157	0	30	187	572
10	Allaffimmi atortunut aningaasartuutit	92	0	-5	87	81
12	Avataanit kiffartuunneqarnerit	6.090	0	165	6.255	5.904
15	Nioqqutissanik pisinerit	984	0	-10	974	891
20	Atortunik pequtinik il.il. pisineq	918	0	-91	827	1.141
21	Ingerlatsinermut il. il. aningaasat	4.730	0	-716	4.014	3.196
22	Iluarsartuussinerit aserfallatsaaliuinerillu	2.225	0	835	3.060	3.616
71	Attartortitsinermit isertitat	-390	0	-2	-392	-235
79	Isertitat allat	-927	0	-1	-928	-2.054
82	Namminersorlutik Oqartussanit kommuniniillu al- lanit akiliutit	-1 0	0	0	-10	0
Teknikkimut tunngasut katillugit		24.293	0	0	24.293	23.829

Ikuallaavik, upalungaarsimasuutitat kiisalu kommunip silami suliaqartartui teknikkimut tunngasut iluanniipput. Taakkununga aserfallatsaaliilluni, aputaajaalluni, eqqiluisaarluni il.il. sullinneqarnerit pisiarineqartarput.

Najugaqarfiit ukioq manna tikeraarneqarnerini nukiit pitsaanerusement atorneqarnissaat anguniarlugu pissusisamisoornerusement suleriaatsinik aallartitsinissaq sammineqartarpoq. Suliassat ukiup ingerlanerani piffissami aalajangersimasumi sorliit suliarineqartarnissaanik pitsaanerusement pilersaarusiornissaq uani sammineqartarpoq.

Kommunimi najugaqarfiit assigiinngitsut imminnut pitsaanerusement oqaloqatigiittarnissaannik qulakkeerininnissaq aamma sulinermi uani ilaatinneqarpoq.

Ingerlatsinermut tunngasut 3 – Suliffeqarneq suliffissaqartitsiniutillu

Kisitsisit allattorsimaffiat 13

SULIFFISSARSUUSISARFIK – inuussutisarsutit		Missin-gersuutit	Immikkut aningaasaliissutit	Nuussineq	Aningaasaliissutit katillugit	Atuineq
(kr. 1.000)						
33	Namminersorlutik Oqartussanut akiliussineq	0	0	0	0	463
34	Suliffissaqartitsiniutit	1.576	0	1.563	3.139	3.226
35	Piginnaanngorsaqpinneq	2.135	0	-363	1.772	1.901
37	Kommunip inuussutissarsuutitigut peqataanera	875	0	0	875	385
38	MAJORIAQ	7.145	0	1.442	8.587	9.638
39	Suliffissaarunnermi ikiorsiissutit	6.000	0	1.500	7.500	7.545
Suliffissarsuussisarfik inuussutissarsiornerlu katillugit		17.731	0	4.142	21.873	23.157

Kisitsisit allattorsimaffiat 14

SULIFFISSARSUUSISARFIK – inuussutissarsuutit		Missin-gersuutit	Immikkut aningaasaliissutit	Nuussineq	Aningaasaliissutit katillugit	Atuineq
(kr. 1.000)						
01	Akissarsiat il. il.	17.094	0	-172	16.922	18.574
05	Sulisunut aningaasartuutit	1.922	0	26	1.948	1.975
10	Allaffimmi atortunut aningaasartuutit	354	0	5	359	358
11	EDB/Qarasaasiat	73	0	-68	5	-15
12	Avataanit kiffartuunneqarnerit	1.473	354	-48	1.779	1.400
15	Nioqqutissanik pisinerit	868	0	58	926	1.041
16	Nerisaqartitsineq	0	0	19	19	19
20	Atortunik pequtinik il.il. pisineq	430	0	4.493	4.923	1.362
21	Ingerlatsinermut il. il. aningaasat	1.335	0	-43	1.292	1.436
22	Iluarsartuussinerit aserfallatsaaliunerillu	350	0	77	427	934
25	Ineqarnermut akiliutit	120	0	0	120	108
30	Inunnik isumaginninnermi ikiorsiissutit akileraarusigasat	5.966	0	0	5.966	7.518
31	Inunnik isumaginninnermi ikiorsiissutit akileraarusigasaaingitsut	1.234	0	-9	1.225	5.169
35	Peqatigiiffinnut suliffeqarfinnullu namminersortunut tapiissutit	1.200	0	0	1.200	1.233

71	Attartortitsinermi isertitat	-430	0	0	-430	-264
79	Isertitat allat	-935	0	150	-785	-326
82	Namminersorlutik Oqartussanit kommuniniillu allanit akiliutit	-13.323	-354	-346	-14.023	-17.366
	Suliffissarsiuussisarfik inuussutissarsiornerlu katillugit	17.731	0	4.142	21.873	23.157

Suliffissaqartitsiniutit, piginnaangorsaqqiinerit, kommunip inuussutissarsiutinut akuunera, Piareesarfii/Piorsaaviit kiisalu pisortanit ikiorsiissutit suliffissarsiuussisarfiup inuussutissarsiutinillu sullissiviup suliarisarpai.

Kisitsisit allattorsimaffianni 6-mi ukiuni 2015-imit 2018-mut inuit suliffissarsiortut agguaqatigiissillugu ikilerarsimasut takuneqarsinnaavoq. 2015-miit 2016-mut ikileriarnerpaaffiuvoq, tassani 468-miit 327-mut ikileriarput. 2016-miit kisitsit aalaakkaalerput.

Suliaqarfiup iluani ukioq 2019-mi nukippassuit atorneqassapput aamma suliniutit nutaat suliarineqassapput sulisussarsiorlutik saaffiginnittartut eqqornerusumik sulisussaminnik innersuussivigineqartarnissaat sulinerlu qulakkeerniarlugit.

Inuussutissarsiortunik qanimut oqaloqateqartarluni tamanna pissaaq pisullu ilaanni toqqaannartumik taakkua suleqatigineqartassapput.

Quppernermi tullermi angutit, arnat ukioqatigiikkuutaallu agguataarneri itisilerlugit kisitsisitali takuneqarsinnaapput.

Kisitsisit allattorsimaffiat 15

Gennemsnitlig antal registrerede arbejdssøgende efter tid, køn, distrikt, alder og måned

2017	Mænd				Kvinder				Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder
	Kangaatsiaq	Aasiaat	Qasigiannuit	Qeqertarsuaq	Kangaatsiaq	Aasiaat	Qasigiannuit	Qeqertarsuaq						
									I alt		Andel	Andel 18 - 39		
18-19	3	4	1	2	3	3	3	2	10	11	5%	8%	52%	64%
20-24	7	11	7	6	9	9	6	5	31	29	15%	20%		
25-29	8	12	7	5	8	7	4	4	32	23	15%	16%		
30-34	9	10	3	2	4	3	2	3	24	12	11%	8%		
35-39	4	5	4	1	8	4	2	3	14	17	7%	12%		
40-44	1	5	7	1	1	2	2	0	14	5	7%	3%		
45-49	3	15	6	3	8	6	3	1	27	18	13%	13%		
50-54	5	15	4	5	5	7	3	1	29	16	14%	11%		
55-59	7	11	4	2	2	5	1	1	24	9	11%	6%		
60+	1	2	4	0	1	0	2	1	7	4	3%	3%		
I alt	48	90	47	27	49	46	28	21	212	144				
									60%	40%				

2018	Mænd				Kvinder				Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder
	Kangaatsiaq	Aasiaat	Qasigiannuit	Qeqertarsuaq	Kangaatsiaq	Aasiaat	Qasigiannuit	Qeqertarsuaq						
									I alt		Andel	Andel 18 - 39		
18-19	6	3	2	1	5	3	2	1	12	11	6%	8%	53%	66%
20-24	10	9	4	4	10	9	4	3	27	26	13%	19%		
25-29	10	10	5	4	9	8	2	1	29	20	14%	15%		
30-34	8	12	4	2	5	4	3	1	26	13	13%	10%		
35-39	6	4	3	0	8	7	2	1	13	18	6%	13%		
40-44	3	6	2	1	2	2	2	0	12	6	6%	4%		
45-49	3	13	2	2	5	5	2	0	20	12	10%	9%		
50-54	6	17	2	2	7	5	2	1	27	15	13%	11%		
55-59	5	10	4	2	2	6	0	1	21	9	10%	7%		
60+	4	8	2	0	2	1	1	0	14	4	7%	3%		
I alt	61	92	30	18	55	50	20	9	201	134				
									60%	40%				

Tigulaarinniffik: Naatsorsueqqissaartarfik.

Kisitsisit allattorsimaffiani 15-mi 2017-mi aamma 2018-imi suliffissarsiorutut nalunaarsukkat illoqarfinnut, arnaanermut angutaanermut kiisalu ukioqatigiikkuutaanut agguataarneri takuneqarsinnaapput.

Takussutissami tassani angutit suliffissarsiorut arnanut suliffissarsiorut amerlanerungaatsiartut takuneqarsinnaavoq.

Suliffissarsiorut 53 %-ii, arnat angutillu 66 %-ii 18-imiit 39-inut ukiullit suliffissarsiorut aamma suliffissarsiorutunit tamanit 14%-ii suliffissarsiorut 25-imiit 29-inut ukiullit 15%-erigai.

Kommuni suliffeqarfimmik ataatsimik suliaqarfik una misissortinniarlugu upernaakkut 2018-mi sulisitsivoq. Suliffeqarfiup innersuussutit arlallit kommunimut tunniussai ukiup ingerlanerani kommunimit suliarineqarput. Innersuussutit ilai ukiuni tulliuttuni suliarineqassapput.

Ingerlatsinermut tunngasut 4- Isumaginnittoqarfik

Kisitsisit allattorsimaffiat 16

		Missin- gersuutit	Immikkut anin- gaasaliis- sunit	Nuussineq	Aningaasaliis- sunit katillugit	Atuineq
		(kr. 1.000)				
40	Kommunip akiligaanik ulluunerani paaqqinnit-tarfimmiititsisarnerit	112	0	350	462	382
41	Meeqqanut inuusuttunullu ikiorsiissutit	30.000	0	-957	29.043	27.433
43	Siusinaarluni pensionisiaqarneq	18.446	0	3.600	22.046	19.702
44	Meeqqanut akilersuutit	1.652	0	27	1.679	2.316
45	Pisortanit ikiorsiissutit	13.016	0	-4.631	8.385	9.264
46	Isumaginninnermi ikiorsiissutit allat	5.921	0	96	6.017	5.047
47	Utoqqarnik sullissineq	54.589	0	713	55.302	56.050
48	Innarluutilinnik sullissineq	70.000	0	269	70.269	74.040
49	Isumaginninnikkut aningaasartuutaasartut allat	1.060	0	-269	791	362
ISUMAGINNINNEQ KATILLUGIT		194.796	0	-802	193.994	194.597

Kisitsisit allattorsimaffiat 17

ISUMAGINNITTOQAR FIK		Missin- gersuutit	Immik- kut anin- gaasa- liissutit	Nuussi- neq	Aningaasa- liissutit katil- lugit	Atuineq
		(kr. 1.000)				
01	Akissarsiat	86.721	-47	30	86.704	90.015
05	Sulisunut aningaasartuutit	1.121	0	100	1.221	1.269
10	Allaffimmi atortut	201	0	3	204	239
11	EDB/Qarasaasiat	51	0	-51	0	-12
12	Avataanit kiffartuunneqarnerit	21.754	0	-805	20.949	4.555
15	Nioqqutissanik pisinerit	2.109	17	341	2.467	2.411
16	Nerisaqartitsineq	5.684	0	44	5.728	5.821
20	Atortunik pequtinillu allanik pisineq	870	25	-299	596	1.272
21	Ingerlatsinermi aningaasartuutit allat	3.439	5	-97	3.347	3.150
22	Iluarsaanerit aserfallatsaaliuinerillu	582	0	75	657	829
25	Ineqarnermut akiliutit	1.488	0	0	1.488	1.386
30	Inunnut nuussinerit akileraarutaasussat	121.185	0	-159	121.026	115.865
31	Ikiorsiissutinik pisiniarnerit	29.598	0	214	29.812	30.935
35	Pinaveersaartitsilluni aqqissuussanut tapiissutit	1.874	0	-425	1.449	1.505
42	Inersimasut DK-mi ulloq unnuarlu inissin- neqarsimasut akiliunneqartarneri	37.633	0	0	37.633	42.608
48	Pissarsisanit nalikilliliineq	0	0	27	27	27
70	Najugallit nerisaqarnerminnut nammin- neq akiliisarnerat	-5.061	0	0	-5.061	-5.712

71	Attartortitsinermit isertitat	-1.638	0	0	-1.638	-1.407
79	Isertitat allat	-2.377	0	10	-2.367	-1.732
82	Namminersorlutik Oqartussanit ukiumi uani utertoortit	-110.438	0	190	-110.248	-98.427
ISUMAGINNINNEQ KATILLUGIT		194.796	0	-802	193.994	194.597

Isumaginninnerup ataani innuttaasut pisinnaatitaaffitsik naapertorlugu ikiorserneqarnerinut aningaasartuutit nalunaarsorneqartarput.

Innuttaasut qassinilluunniit ukiullit piffissami sivikinnerusumi sivilunerusumiluunniit ikiorserneqarnissaminik pisariaqartitsisunut tamanna atuuppoq. Ikiorssiisutit ukua aqutugalugit tunniunneqartarput: katsorsaaneq, aningaasat ikiorssiisutit aamma/ imaluunniit ulluinnarni sulianik sullissineq.

Isumaginnittoqarfimmi unammilligassat malinnaavigiumallugit suliffeqarfimmik kommuni upernaakkut at-tarsiaqarpoq. Suliffeqarfiup taassuma suliffissarsiuussisarfimmi pissutsit aamma misissuiffigai. Suliffeqarfik arlalinnik innersuussuteqarpoq, taakkualu suli maannamut malillugit sulisoqarpoq.

Isumaginnittoqarfiup iluani atorfiit ukioq naallugu inuttassarsiorneqarput, soorlu ilinniagaq aallaavigalugu ataqatigiissaarisutut atorfiit. Piginnaasallit eqqortut atorfinnullu qinnuteqaatit killilerujussuusarmata inuttaliinisaq iluatsinngitsoorpoq. Atorfiit ilaat ataaseq piffissami sivikitsumi inoqartussatut isumaqatigiissusiorfigalugu januar 2018-imi inuttalerneqarpoq.

Suliaqarfik una assigiinngitsunik unammillernartunik peqarmat ukioq 2018 tamaat taakkua sammeneqarput. Namminersorlutik Oqartussanit kommuni isumaginnittoqarfiup immikkoortortaasa arlallit iluanni suliassanik misissuinermit ikiorserneqarpoq. Namminersorlutik Oqartussat aalajangerput kommuni ukiuni nutaani ikiorseqqissallugu piumassuseqarlutik.

Suliaqarfik mianernartorujussuuvoq taamaammat suliaqarfik sukkuulluunniit sammeneqangaatsiartartussaavoq. Ukioq naajartulereersoq Kangaatsiami suliat ilai suliarineqarsimanngisaannartut paasinnittoqarpoq. Ilimagisamit suliasat amerlanerungaatsiartut paasinnittoqarpoq.

Suliat misissorneqarnerisa sunniutigiumaagassai suli tamakkerlutik qulaajarneqanngillat. Taamaattorli aningaasatigut kingunissai malunnaateqangaatsiassasut ilimasuttoqarpoq aamma kommunip aningaasaqarneranut taakkua siunissami malunnaateqassapput.

Kommunip ikiorssiisutit neqeroortigisinnaasai aamma oqartussatut sulineq suliaqartitalu akornanni sulleqatigiinneq qanoq pitsanngorsarneqarsinnaanersoq 2019-mi sammeneqassapput; taamaalilluni kommunip suliaqarfiup uuma iluani nukiit pitsaanerpaamik sullissisinnaajumalluni neqeroorteqarsinnaanera angunia- rneqassaaq.

Meeqqanut inuusuttunullu ikiorssiiniutit

Kommunip meeqqat inuusuttullu angerlarsimaffiup avataanut inissitai ukiup naanerani 48-ippit.

Namminersortunut, Namminersorlutik Oqartussat ulloq unnuarlu angerlarsimaffiutaannut aamma kommunip nammeneq ulloq unnuarlugu angerlarsimaffiutaannut inissiisoqartarpoq. Taakkua saniatigut meeqqat ilaqutari- innut inissiiviusartunut inissinneqartarput.

Kommunip nammeneq ulloq unnuarlu angerlarsimaffiutaa Qasigiannuaniittoq, piffissami sivitsortumi pisortaagallartumik aqutsisoqartoq, ukiup qiteqqunnerani Puilasooq ulluinnarni aqutsisumik atorfittoqarpoq. Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfik meeqqanut quligiluanut (9) inissaqartitsivoq. Ulloq unnuarlu angerlarsimaf- fimmut meeqqat inissitat arlalillit Avannaata Kommunianeersuupput.

Siusinaarluni pensionisiaqarneq

Kommunimi 2018-imi siusinaartumik pensionisiallit 370-it missaannipput. Inatsit naapertorlugu siusinaarluni pensioiniaqalertoqartarpoq. Suliaqarfik qulaaffigalugu 2019-mi misissorneqassaaq. Siusinaarlutik pensionisiallit tamarmik tigusartakkat amerlanersaannik tunineqartarput.

Pisortanit ikiorsiissutit

Inuit 735-it kommunimit pisortat ikiorsiissutaannik tunineqartarput.

Innarluutilinnik sullissineq

Inuit annertuumik innarluutillit pillugit Inatsisartut peqqussutaat naapertorlugu kommuni 219-nik innuttaqarpoq.

Utoqqarnik sullissineq

Inuit 610-t missaat Kommune Qeqertalimmit utoqqalinersianik 2018-mi tigusartaqarput. Inatsit naapertorlugu utoqqalinersiat tunniunneqartarput.

Ingerlatsinermt tunngasut 5 - Atuartitsineq kulturilu

Kisitsisit allattorsimaffiat 18

ATUARTITSINEQ KULTURILU		Missin- gersuutit	Immikkut anin- gaasaliis- sunit	Nuussineq	Aningaasaliis- sunit katillugit	Atuineq
(kr. 1.000)						
50	Meeqqanik inuusuttunillu paaqqinnittarfiit	38.000	1.800	-360	39.440	39.226
51	Atuarfeqarfiit	95.977	0	-3.537	92.440	87.806
53	Sunngiffimmi sammisaqartitsineq	17.500	0	141	17.641	18.893
55	Atuakkanik atorniarfeqarneq	1.834	0	-32	1.802	1.230
56	Katersugaasiviit	4.136	0	-111	4.025	3.184
59	Kulturimut sunngiffimmullu siunertanut tapiissutit	8.030	200	-230	8.000	7.401
						0
ATUARTITSINEQ KULTURILU		165.477	2.000	-4.129	163.348	157.740

Kisitsisit allattorsimaffiat 19

ATUARTITSINEQ KULTURILU		Missin- gersuutit	Immikkut anin- gaasaliis- sunit	Nuussineq	Aningaasaliis- sunit katillugit	Atuineq
(kr. 1.000)						
00	Ingerlatsinermt konto 5-imut ilanngussat attuumas- sutillit upperrnasaatai - Atuartitsineq kulturilu	0	0	0	0	0
01	Akissarsiat	122.070	1.380	482	123.932	126.170
05	Sulisunut aningaasartuutit	3.396	8	75	3.479	2.735
06	Danmarkimi pikkorissarnernut aningaasartuutit	6.756	0	-967	5.789	2.709
10	Allaffimmi atortut	1.931	-6	-560	1.365	681
11	EDB/Qarasaasiat	3.016	0	-473	2.543	3.247
12	Avataanit kiffartuunneqarnerit	5.954	5	-64	5.895	1.305
15	Nioqqutissanik pisinerit	3.580	20	88	3.688	3.268
16	Nerisaqartitsineq	3.103	0	161	3.264	3.138
20	Atortunik pequtinik il.il. pisineq	3.172	378	-2.741	809	3.032
21	Tunniussuisunit allanit kiassarneq uulialu nammineq kissarsuuteqarfimmi atugassat	7.560	15	83	7.658	7.382
22	Iluarsaanerit aserfallatsaaliuinerillu	1.980	0	33	2.013	1.923
25	Ininik attartornerit	887	0	0	887	856
31	Atuartut inaanni najugallit kaasarfimmiussai	102	0	0	102	71
35	Tapiissutit (kontot immikkut ittut atorlugit tapiissutinik tiguisartut agguataartillugit aamma nalunaars- orneqarsinnaapput)	8.060	200	-230	8.030	7.401
70	Isernermi akiliutinik isertitat	-4.209	0	-176	-4.385	-4.253
71	Attartortitsinermit isertitat	-403	0	0	-403	-270
79	Peqataaniarluni akiliineq	-1.328	0	100	-1.228	-1.291
82	Pineqartoq Najugaq qimannagu ilinniartitsisunngornia- rneq	-150	0	60	-90	-364

	165.477	2.000	-4.129	163.348	157.740
--	---------	-------	--------	---------	---------

Atuartitsinermut kulturimullu aningaasartuutini pineqarput kommunip aningaasartuutai suli atualinngitsunut tunngasut, meeqqat atuarfiinut tunngasut, perorsaanikkut tarnikkullu siunnersuinermt tunngasut kiisalu sunngiffimmi neqeroorutit aamma kulturikkut neqeroorutit.

Kisitsisit allattorsimaffiat 20

Illoqarfik	Meeqqurevinni meeraatit	Utaqqisut 0-3	Utaqqisut 3-6	Meeqqat 0-6	Sinneruttut meeqqat
Aasiaat	269	26	19	318	49
Qasigiannugit.	92	4		100	8
Qeqertarsuaq	53	3	4	61	8
Kangaatsiaq	42	3	5	61	19
Nunaqarfik					
Attu	15	2	1	17	2
Iginniarfik	3	3		13	10
Ikerasaarsuk	4			8	4
Niaqornaarsuk	11 (12)	14		29	16/17
Akunnaaq				2	
Kitsissuarsuit	7 +1 atuareer- nerup kingorna ornittagaq			7	
Ikamiut	11	1		13	2
Kangerluk	(1)		1	1	
Katillugit	507 (2)	56	30	630	118 (119)

Tigusiffik: Winformatikkimit ulloq 20.marts 2019-imit tigulaagaq

Soorlu kisitsisit allattorsimaffianni 20-mi takuneqarsinnaasoq Kommune Qeqertalik ulloq 20.marts 2019-imi meeqqanit 630-iniit meeqqat 507-t ulluunerani neqeroorutitsinni assigiinngitsuniittarput. Kisitsit allattorsimaffianni najugaqarfitsinni tamangajanni taakkununga utaqqisunut allattorsimaffeqarpoq aamma utaqqisunut allattorsimaffik Aasianni tanneruvoq.

Meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaanikkut inerikkiartuutaasunik ulluunerani neqeroorutit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr 16, 3 december 2012-meersumi kapitel 2 § 9-mi allassimasut naapertorlugit pingaarnersuereerluni inissamik tunniussisoqartarpoq.

Atuarfeqarfitsinni atuartut 877-pput, meeqqat atuarfiat pillugu nalunaarusiaq oktobarimeersoq takuuk, taakkunanga 39-it immikkut ittumik atuartinneqarnissaminnik neqeroorfigineqarnissaminnik pisariaqartitsipput.

Aallaqqaasiinermi soorlu taaneqareersoq kommunimi uani atuartut misilitsittarnerminni angusartagaat nuna tamakkerlugu angusaasartunut sanilliullutik ajornerusarput. Suliarniarfissat ilaat ataaseq tassaavoq meeqqat

atuarfiini angusartakkat pitsanngorsarnissaat. Kommune Qeqertalimmi meeqqat atuarfiannik naammassinittartut misilitsinnerinik agguaqatigiissitsinerit siornatigut misissuiffigineqarmata paasinnittoqarpoq taakkua angusarissaarpallaarneq ajortut. Sooq taama pissutsit ittuuneranik nassuiaalluni sulinerit sulii aqutissiuunneqanngillat. Tassunga ilanngullugu illoqarfiit atuarfiini tamani ilinniartitsisutut atorfiit ilinniartitsisunit inuttaqarnersut paasissallugu aamma soqutiginarsinnaavoq, illoqarfinni allani timelærerit atorfinitsinneqartarnerisut pinnani.

Ingerlatsinermi suliassaqarfik 6 – Pilersuineq

Eqqaavilerinermut, anartarfilerinermut, paaviartinnermut, ikuallaavimmut imertartarfinnullu aningaasartuutit pilersuinerup ataani nalunaarsorneqartarput. Taakkunannga innuttaasut atuillutik akiliutaasa isertitartai isertitatur aamma tassani nalunaarsorneqartarput, akit allattorsimaffiat takuuk.

Eqqakkat avatangiisinik mingutitsinninnerussammata arlalinnik ukiup ingerlanerani suliartoqarpoq. Tamatumalitsigisaanik maskiinat eqqakkanik eqititsisartut 2019-imi atulernerqassapput taamaalilluni illoqarfinni ikuallaavinnut eqqakkat nassiussuunneqartalissapput.

Najugaqarfinnut angalanermi nunaminertat najugaqarfiillu siunertamut tassunga sorliit piukkunnarnerunersut toqqartorneqarput.

Kisitsisit allattorsimaffiat 21

PILERSUIFFIIT	Missingersuutit	Immikkut aningaasaliisutit	Nuussineq	Aningaasaliisutit katillugit	Atuineq
(kr. 1.000)					
60 Uppernarsaatit innersuussat - konto 6	0	0	0	0	0
66 Eqqaavilerineq il.il.	-175	0	65	-110	-52
68 Pilersuinerit allat	4.785	0	-65	4.720	5.001
PILERSUIFFIIT	4.610	0	0	4.610	4.949

Kisitsisit allattorsimaffiat 22

PILERSUIFFIIT	Missingersuutit	Immikkut aningaasaliisutit	Nuussineq	Aningaasaliisutit katillugit	Atuineq
(kr. 1.000)					
01 Qaangiuttoonerit - tiimimusiallit	8.133	0	219	8.352	8.528
05 Sulisunut aningaasartuutit	288	0	-76	212	134
10 Allaffimmi atortut	40	0	-20	20	13
12 Avataanit kiffartuunneqarnerit	7.363	0	67	7.430	6.747
15 Nioqqutissanik pisinerit	1.024	0	130	1.154	795
20 Atortunik pequtinillu allanik pisineq	839	0	-196	643	520
21 Innaallagiq	3.854	0	-111	3.743	3.160
22 Iluarsaanerit aserfallatsaaliuinerillu	1.638	0	-13	1.625	1.506
79 Kissarnermik tuniniaaneq	-18.569	0	0	-18.569	-16.451
6 PILERSUIFFIIT	4.610	0	0	4.610	4.949

Soorlu Aasiannut nalunaarusiami oqaatigineqareersoq ikuallaaviup ingerlanneqarnera 2019-imi pitsangortinniarlugu suliniartoqassaaq.

Sanaartorneq

Kisitsisit allattorsimaffiat 23

SANAARTORNEQ		Missin- gersuutit	Immikkut anin- gaasaliis- sunit	Nuussineq	Aningaasaliis- sunit katillugit	Atuineq
(kr. 1.000)						
70	Sanaartornermut aningaasartuutit, ineqarnermullu tunngasut	2.720	450	-895	2.275	932
71	Sanaartornermut aningaasartuutit allaffissornermut tunngasut	500	0	275	775	562
72	Sanaartornermut aningaasartuutit teknikkimut tunngasut	6.845	0	9.955	16.800	9.881
73	Sanaartornermut aningaasartuutit inuussutissarsiuutit suliffissarsiuussisarfillu	2.675	0	-2.245	430	284
74	Sanaartornermut aningaasartuutit isumaginninnerup iluani	5.000	0	-4.500	500	1.845
75	Sanaartornermut aningaasartuutit atuarfeqarnerup kulturillu iluini	18.222	1.700	-1.577	18.345	6.454
76	Sanaartornermut aningaasartuutit pilersuiffinni	5.050	0	5.745	10.795	5.533
79	Ataatsimut aningaasaatit	10.000	0	-8.608	1.392	1.542
Sanaartornermut aningaasartuutit katillugit		51.012	2.150	-1.850	51.312	27.034

Kisitsisit allattorsimaffiat 24

SANAARTORNEQ		Missin- gersuutit	Immikkut anin- gaasaliis- sunit	Nuussineq	Aningaasaliis- sunit katillugit	Atuineq
(kr. 1.000)						
12	Avataanit kifartuunneqarnerit	0	0	400	400	210
50	Pilersaarusionsorneq	114.162	-4.100	-52.100	57.962	26.822
82	Namminersorlutik Oqartussanit ukioq manna tapiissutit	-63.150	6.250	49.850	-7.050	2
Sanaartornermut aningaasartuutit katillugit		51.012	2.150	-1.850	51.312	27.034

Sanaartornerup ataani sanaartukkat, soorlu aqquserngit, inissiat illut il.il. aningaasartuutai nalunaarsorneqartarput.

Pilersaarutit suut pigineqarnerisut kommunimilu inissiat, illut aqquserngillu qanorinnerinik qulaajaalluni nukipassuarnik ukiup tannersaani atuisoqarpoq. Taakkua saniatigut 2019-imi ukiunilu tulliuttuni sanaartugassat aalartinneqartussat pilersaarusionsorneqarneri aamma suliarineqarput.

Kommunimut pilersaarut, immikkoortut pilersaarutaat, imikup aqqaasa pilersaarutaat kiisalu inatsisit naapertorlugit pilersaarusiortussaanerit allat nukippassuit atorlugit suliarineqarput. Pilersaarutit ataasiakkaat ukiup ingerlanerani suliarineqarnerini WHO-p nunarsuaq tamakkerlugu pujuartitsilluni ineriartortitsinissamik anguniagai 17-it pilersaarussianut ingerlaavartumik ilanngunneqartarput.

Tungaviusumik paasissutissat aqutsisuini kommuni ilaavoq aamma Namminersorlutik Oqartussat inissiaataasa kommunimut tunniunneqarnissaanik sulinermi suleqataalluni.

Aningaasaliinermut naatsorsuutit

Kisitsisit allattorsimaffiat 25

Aningaasaatit immikkoortiterneri	Missin- gersuutit	Immikkut aningaasaliis- sutit	Nuus- sineq	Aningaasaliis- sutit katillugit	Atui- neq
(kr. 1.000)					
85 Erniat, aningaasaatinit iluanaarutit kiisalu aningaasat nalinginut annaasat iluanaarutillu	-5.144	0	0	-5.144	-5.072
86 Isertitat allat	-800	0	0	-800	-484
88 Nalikilliliinerit / Isumakkeerinninnerit	1.200	0	0	1.200	2.572
Aningaasanik immikkoortiterneri katillugit	-4.744	0	0	-4.744	-2.984

Kisitsisit allattorsimaffiat 26

Aningaasaatit immikkoortiterneri	Missin- gersuutit	Immikkut anin- gaasaliissutit	Nuus- sineq	Aningaasaliis- sutit katillugit	Atui- neq
(kr. 1.000)					
46 Ernianut aningaasartuutit aningaasallu nalinginit annaasat	300	0	0	300	592
48 Pisassarisanit nalikilliliineq	1.200	0	0	1.200	2.572
79 Isertitat allat	-800	0	0	-800	-484
86 Aningaasat pissarsiassat / iluanaarutit	-5.444	0	0	-5.444	-5.664
Aningaasanik immikkoortiterneri katillugit	-4.744	0	0	-4.744	-2.984

Aqutsisut nalunaarutaat – suliaqarfiit assigiinngitsut suleqatigiinneri

Sulisut

Qullersaqarfimmi INUA-ni ilinniagaq aallaavigalugu ataqatigiissaarisutut atorfiit inuttalerniarni 2018-p an-nersaani unammillernartuuvoq. Taakkua ilarpasui suli inuttalerneqanngillat, suliaqarfinnut arlalinnut tamanna soorunami unammillernartunik tunisisarpoq.

Napparsimalluni sulinngitsoortarnerit upernaakkut sammineqarput. Taakkua sammineqarnerisa kingunerisanik napparsimalluni sulinngitsoortarnerit amerlassusai affaanngorput.

Atorfiit suliallu amerlasuut suliffeqarfiup aaqqissuuteqqinnerata atulerneranit allanngorput. Sulisut tamarmik allamik suliaqalernissaminnut pikkorissimapput. Najugaqatigiiffinni piginnaasat tamarmik pitsaanerusumik qanorittueneri piffissap ingerlanerani paasineqarnissaat anguniagaavoq taamannallu paasisaqarnerup kingorna suliataqatigiissarneqarneri pitsanngorsarneqassapput.

Sulisut 2018-mi qassiunerisa allattorsimaffiat ataani takussutissiarineqarpoq, tassani ukioq naallugu tiimimusi- allit qaammammusiallillu avillugit nalunaarsorneqarput.

2018-imi sulisut	Ukioq naallugu suliffiit		
	Qaammat	Tiimi	Katillugit
Allaffissorneq	119	12	130
Isumaginninneq aamma ilaqutariit	91	236	327
Ilinniartitaaneq kulturilu	258	120	379
Inuussutissarsiutit suliffeqarnerlu	28	30	59
Teknikkeqarfik	8	17	25
Pilersuiffiit	4	28	32
Katillugit	508	443	951

IT aamma digitalinngortiterneq

Kommunimi sulisut tamarmik ajornanngitsumik assigiittumillu internetimik atuisinnaalernissaat qulakkeerniar- lugu ukiumi tassani suliaqartoqarpoq. Kommuniusimasup avinneqarnissaa sioqqullugu nutaamik oqarasuaatit atortorissaarutaannik nutaamik pisinissaq aalajangerneqarsimavoq. Oqarasuaatit atortorissaarutaat nutaaq il- loqarfimmi nunaqarfimnilu amerlanerani apriliip naajartornerani atulerput.

Qarasaasiat oqarasuaatillu atortorissaarutai tamakkerlugit IT-mik suliaqartut (qarasaasialerisut) tamaasa sulia- risalerniassamatigik tassunga katillugit ilineqarnissaat ukioq aallareriitsiartoq aalajangertoqarpoq. Tama- tuma kingorna telefoni paasissutissallu pillugit nutaamik Tele isumaqatigiissusiorfigineqarpoq. Immikkoortor- taqarfiup taassuma aqutsisut, kommunalbestyrelsimi ilaasortat il.il. Skype Businessimik atuisinnaasunngortil- lugit ikkussuiffigai, taamaalillutik ajornanngitsunnguamik imminnut attaveqatigiissinnaalersinneqarput.

IT-p atortorissaarutai illoqarfimmiinnaq pitsaasuunissaat kisimi qulakkeerneqassanngimmat nunaqarfimnittaag atortorissaarutit nutaat aamma ikkussuunneqarput taamaalilluni IT-p oqarasuaatillu atortorissaarutai illoqarfim- misulli piginnaasaqartigilersinneqarput.

Paasissutissat telefonilu Qasigiannguani piffissaq sivisooq atorlugu qinngasaaripput. Tele suleqatigalugu taak- kua aaqqinneqalrput.

Illoqarfimmi nunaqarfimnilu qarasaasiat internetillu tamarmik nakkutigineqarneri ukiup naannginnerani IT- eqarfimmit pisinnaalissasoq anguniagaavoq.

Kommunip atortorissaarutit sullississutaasa amerlanersaasa sapinngisamik digitalinngortinnissaat anguniagaa- nut ilaavoq.

Atuarfik Gammearfik siusinnerusukkut IT-mik suliaqartartumik ataatsimik atuarfimmi atorfeqartitsivoq. Inuk taanna sulisumik ataatsimik ilaqinneqarpoq, tamatuma kingorna atuarfiit tamarmik IT-ip atortorissaarutaannik suliaqartarfimmit (IT afdelingimit) ikiorserneqartarput.

Immikkoortortaqarfinni assigiinngitsuni atortorissaarutit suunersut ukiup tannersaani misissuisoqarpoq tassungalu atasumik aaqqissuussat tamarmik assigiaartumik atortorissaarusersorneqarput.

Illut.

Kisitsisit allattorsimaffiat 27

Atorneqarnera	Kangaatsiaq		Qasigiannguut.		Qeqertarsuaq		Aasiaat		Katillugit	
	Amer- las- susaat	m ² katil- lugit	Amer- las- susaat	m ² katil- lugit	Amer- las- susaat	m ² katil- lugit	Amer- las- susaat	m ² katil- lugit	Amer- las- susaat	m ² katil- lugit
Allaffisorneq	8	1.681	4	1.268	4	1.281	4	2.926	20	7.156
Inigisaq	1	388	4	866	5	414	6	1.240	16	2.908
Najugaqarfik/ inu- ussutissarsiutit					1	390			1	390
Atuakkanik atorni- artarfik							1	280	1	280
Ulluenerani paaqqinnittarfik	4	1.000	4	1.456	1	392	7	1.927	16	4.775
Assigiinngitsut	8	325	5	225	14	851	8	1.186	35	2.587
Ulloq unnuarlu paaqqinniffik	1	221							1	221
Inuussutis- sarsiortit	7	328			5	1.071	4	616	16	2.015
Biilinu inissiisarfik	1	49	2	516	2	519	4	468	9	1.552
Timersortarfik	1	870	1	1.700					2	2.570
Toqqortaasivik					1	49	8	1.024	9	1.073
Ilagiit illuutai	4	561	2	720	2	377	1	90	9	1.748
Katersugaasi- vik			4	389	1	266	2	424	7	1.079
Paaqqutarineqart- ariallit najugaat	1	648	1	555	2	1.284	1	2.714	5	5.201
Imeqarfik					1	43			1	43
Illut pingaarmit tullii					1	80	3	205	4	285
Atuarfik	5	1.517	4	4.623	5	1.877	11	6.231	25	14.248
Imeqarfik			2	16					2	16
Kissarnermik tuni- sassiorfik					2	69	3	44	5	113
Aqqusinernut tunngasut	2	55							2	55
Sannavik	3	184	1	55	9	829	8	1.432	21	2.500
Katillugit	46	7.827	34	12.389	56	9.792	71	20.807	207	50.815

Kisitsisit allattorsimaffiani qulaaniittumi kommuni ininik quleriaanik katillugit 50.815 m²-tut angitigisunik illuuteqartoq.

Illoqarfimmiit illoqarfimmut soorunami illuutit angissusai nikerartarput.

Kommunip illuutai ingerlatsinermut, allaffissornermut inissiatullu atorneqarneri malilugit immikkoortiterneqarsinnaapput.

Kommunip inissiaatai INI-mit ingerlanneqarput allaffissornermilu suliaassartai suliarineqartarlutik, taamaattorli kommunip ingerlatsinermut illut atugai kommunip ingerlatsinermut immikkoortortaqaarfiinit kiisalu silami suliunit ingerlanneqarlutik.

Inissiaatit immikkoortut pilersaarutaannik 2018-mi pilersaarusiullugit sulineq aallartippoq. Illoqarfinni inissiaatit immikkoortut pilersaarutaannik ataatsimik pilersaarusiunneqarnissaat siullertut sammeneqarpoq.

Taanna 2019-imi upernaakkut naammassivoq.

Nunaqarfinni inissiaatit immikkoortut pilersaarutaat aasaru suliarneqassaaq. 2019.

Illut ingerlatsinermut allaffissornermullu atorneqartut kommunimut atasut kommunip illuutigai. Ininik inissianillu kommuni pisariaqartitaminik naammassinnissinnaajumalluni pisarialimmik attartortariaqartarnikuuvoq.

Kommunalbestyrelsi aalajangereerpoq inissiaatit aqunneqarneri uterteqqinniarlugu sulisoqassasoq. Sulineq taanna ima aallartinneqarpoq; siullermik suliariumaninittussarsiuussiniarluni periarfissat misioneqarput.

Inissiaatileqatigiiffik A/S INI-lu massakut isumaqatigiissutaasoq 2019-p naaneranut atuuppoq.

Kommunip inissiaataanik aqutsineq, sullissineq aserfallatsaaliinerillu pillugit nutaamik 2020-ip aallartinnerata missaani isumaqatigiissusiortoqarnissaa ilimagineqarpoq.

Pisiniarneq aamma suliariumannittussarsiuussineq

Paasissutissat telefonilu pillugit 2018-mi isumaqatigiissusiortoqarpoq.

Angalatitsiviit sullissinissaat 2019-mi isumaqatigiissusiortofigineqassasoq ilimasuttoqarpoq.

Naatsorsuutit pillugit nalunaarut

Ukiumi angusat 48,4 mio. koruuninik sinneqartoortut takuneqarsinnaavoq, missingersuusiortarnermi 9,9 mio. koruuninik angusaarnissaq ilimagineqarpoq, taamaattumik 36,8 mio. koruuninik nikingassuteqarluni taama angusaqartoqarpoq.

Missingersuusiortarnermut sanilliullugu ukiumi tassani sanaartortoqannginneruneranik taama ilaatigut nikingasoortoqarpoq. Konto taanna kisimiilluni 25,8 mio. koruuninik nikingasoortarnermut ilapittuutaavoq.

Sanaartugassatut pilersaarutit suliarineqanngitsoortut ukioq 2019-mut missingersuutini immikkut ittumik aningaasaliiffineqarnissai suliarineqarumaarput.

Pigisat 178,9 mio. koruuniupput aamma aningaasaatit/ nammineq aningaasaatit 143,3 mio koruuniupput.

Kommunit missingersuusiortarnerat, aningaasanik tigorianaateqartarnerat, naatsorsuutaat, kukkunersiuisoqarnerat kiisalu karseqarnerat naatsorsuuseriveqarnerallu pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 3 3.februar 2012-meersoq kiisalu Kommunit Namminersorlutillu Oqartussat missingersuutaat naatsorsuutaallu pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 26 28.november 2017-meersoq naapertorlugit ukiumut naatsorsuutit suliarineqarput.

Aningaasaliissutinik naatsorsuusiortarneraq

Kommunalbestyrelsi ukioq 2018-imi marlunnik (2) kisitsisitalinnik aningaasaliissuteqarpoq taakkua katillutik aningaasaliiffigisat 46-ippat.

Aningaasaliiffigisat ima atuiffineqarput

Suliaqarfiit arfineq pingasut (8) missingersuutini aningaasaliissutinik eqqorneqaqqissaarlutik atuiffineqarput.

Suliaqarfiit 14-t missingersuutini aningaasaliissutinik sippuilluni atuiffineqarput aamma

Suliaqarfiit 24-it missingersuutini aningaasaliissutinik sinneqartoorfiusumik atuiffineqarput.

Nikingasoorneq soorlu oqaatigineqareersoq sanaartornerup iluani annerpaamik nikingasoortitsivoq, taassuma kingunerisaanik naatsorsuutit inerneranni sinneqartoortoqarpoq. Taassuma paarlattuanik suliffissarsiuussisarfik tamarmi katilluni 5,9 %-imik nikingasoortoq, taakkua katillugit 1,3 mio. koruuniupput.

Angusat nalunaarsorneqarneri – 2018

Inernerit

Akilaraarutit	1	-	329.762
Ataatsimoortumik tapiissutit	2	-	231.030
Akit malillugit akileeqqusisarnerit aamma atuisut akiliutai	3	-	13.044
Isertitat allat		-	22.004

Isertitat katillugit - 595.839

Nuussinerit aamma innuttaasunut aningaasartuutit	4		202.164
Utertoorutinik nuussinerit aamma innuttaasunut aningaasartuutit	5	-	116.348

Nuussinerit aamma utertoornerup kingorna atuisunut aningaasartuutit 85.815

Suliffeqarfinnut peqatigiiffinnullu aningaasaliissutit	6		10.644
Sulisunut aningaasartuutit	7		328.145
Ingerlatsinermut aningaasartuutit allat	8		100.161

Ingerlatsinermit aningaasartuutit katillugit 438.950

Sanaartornermit aningaasartuutit 25.148

Aningaasanut tunngasutigut isertitat	10		5.664
Aningaasanut tunngasuni aningaasartuutit	10		592

Aningaasanik immikkoortiterneri katillugit 5.072

Nalikkililiinerit / Isumakkeerinninnerit 2.599

Ukiumi angusat - 48.400

Oqimaaqatigiisitsineq ulloq 31.12.2018

	Ukiup aallartinnerani	Ukiup naanerani
Pigisat		
Piffissami sivisuumi pisassat	4.881	5.985
Sanaartornermi aningaasalersuinikkut pigisat nalillit	142	142
Sanaartornermi pigisat nalillit katillugit	5.023	6.127
Atuisut akiliutaannit isertitanillu allanit pissarsiassat	94.663	106.364
Namminersorlutik Oqartussanit pisarsiassat	5.953	5.443
Pissarsiassat allat	140	-
Nalunaarsorlugit piffissalersukkat	7.546	1.676
Pissarsiassat katillugit	108.303	113.483
Aningaasaatit tigorianaanaat	4	59.281
Kaaviiartitatigut pigisat nalillit katillugit	108.306	172.764
Pigisat nalillit katillugit	113.330	178.892
Akiitsut		
Nammineq aningaasaatit ulloq 01.01.2018	-	95.143
Oqimaaqatigiisitsilluni kontumi toqqaannartumik naatsorsuutitut nalunaarsukkat	-	270
Ukiumi angusat	-	48.400
Nammineq aningaasaatit 31.12	-	95.143
Pigisat akiitsullu aningaasaateqarfinnit legatinillu pigineqartut	-	9
Akiitsut sivisuumik akilersugassat	-	10.243
Nioqqutissanik tunioraasunut sullissisunullu akiitsut	-	7.934
Akiitsut piffissami sivikitsumi akilersugassat katillugit	-	7.934
Akiitsut katillugit	-	18.187
Akiitsut katillugit	-	113.330
		178.892

Aningaasaat kaaviiarnerisa nalunaarsorneqarnerat 2018

Ukiumi angusat		48.400
Sanaartornermut aningaasartuutit utertitat		25.148
Nalikilliliinerit utertitat		2.599
– Aningaasat pisassat nikisinneqarneri	-	5.180
Akiitsuni sivikitsumik taarsersugassani nikingasoorneq		27.335
<u>Aningaasat tigorianaanaat ingerlatsinermit sunnerneqarneri</u>		<u>98.300</u>
Sanaartornermut aningaasartuutit	-	25.148
Piginnittut pissarsiassaat		
<u>Aningaasat tigorianaanaat aningaasaliissutinit sunnerneqarneri</u>	-	<u>25.148</u>
Akiitsut piffissami sivisuumi akilersugassat	-	10.243
Taarsigassarsitsinerni sivisuumik taarsersugassat	-	1.104
Aningaasanik taarsigassarsineq piffissami sivisuumi taarsersugassat		-
<u>Aningaasaliinernit akiliisinnaassuseqarneq</u>	-	<u>11.347</u>
Aningaasaateqarfiit suliffeqarfiup avataaniittut aningaasaataannik nikisitsineq		341
Ukiumi angusat toqqaannartumik nammineq aningaasaatinut nalunaarsorneri	-	270
Nalikilliliinerit / Isumakkeerinninnerit	-	2.599
Ukiumi akiliisinnaassuseqarnerup sunniutaa		59.278
Aningaasat tigorianaanaat	01.01.2018	4
Aningaasat tigorianaanaat	31.12.2018	59.281

Nalunaarsukkat

Nassuiaat

1

1.000 kr.

Akileraarutit

Akileraarutinit nalimmassaarutinit akiliutit	-122.019
Ukioq manna inuit akileraarutaat Uki-uni siuliini	-202.324
Iluanaarutinit akileraarutit	-4.346
Piginneqatigiiffiit akileraarutaat	-2.915
Akileraarutinit allanngueq	1.842

Akileraarutit katillugit **-329.762**

Nalnaarsuut 2

Ataatsimoortumik tapiissutit

Pensionit akileraarusersorneqartarneri imk 21&25/Aninganut inatsit 2016	1.605
Nunaqarfinnut isorliunerusunullu inissialiornissamut pilersaarut	4.672
Missingersuusionerq pillugu inatsit nutaaq	- 500
Qaasuitsup Kommuniata avinneqarnera VSP- & PPR	7.667
Ataatsimoorussamik tapiissutinit imikup aqqutaanut aningaasaliissutit	2.416
Assigiimmik akeqartitsineq	4.648
Ataatsimoortumik tapiissuteqariaatsimi agguaneq	- 118.615
Tapiissutit innarluutilinnik sullissinermut	49.723
Danmarkimi innarluutilinnik sullissineq	697
Nalimmassaanissamik aqqjissuussigallarrit	-33.000
Namineq inissianik tapiissutitalimmik sanaartorneq	4.081
Atualernissamut piareersarnermut atuarfinnullu tungasuni sanaartornerit	-12.012
Ilaqtariinnut sullissivinnut ilaqtariinnullu højskolinut tapiissutit	-2.296
Aningaasat taartisiassat	104

Ataatsimoortumik tapiissutit katillugit **- 231.030**

Nalunaarsukkat

Nassuiaat 3

Akit malillugit akileeqqusisarnerit aamma atuisut aki-liutaat

Allaffissorneq	-904
Teknikkimut tunngasut	-235
Suliffissaqartitsiniarnermut Inuutissarsiornermullu tunngasut	-264
Inunnik Isumaginninneq	
Meeqqanut Inuusuttunullu ikiorsiissutit	-348
Meeqqanut akilersuutit	-3.923
Pisortaniit ikiorsiissutit	-1.155
Utoqqarnik Isumaginninneq	-654
Innarluutilinnik sullissineq	-1.040
Isumaginnittoqarfimmut tunngasut katillugit	-7.119
Suli atualingitsut	-4.042
Atuarfiit aamma katersugaasiviit	-480
<u>Akit malillugit akileeqqusisarnerit aamma atuisut aki-liutaat katillugit</u>	<u>-13.044</u>

Nassuiaat 4

Nuussinermut aningaasartuutit, atuisunut aningaasartuutit kiisalu akit malillugit akiliutit

Suliffeqarneq inuussutissarsiornerlu	
Ilinniarnermi tapiissutit meeqqanullu tapit	4.699
Suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutit kiisalu piginnaangorsaqqiineq	7.987
- Isumaginninnerup iluani ikiorsiissutit	146.799
- Atuarfiit atuartitsinerullu iluani ikiorsiissutit	71
<u>Suliffissarsiuussisarfik inuussutissarsiornerlu katillugit</u>	<u>159.555</u>
Angerlarsimaffiup avataanut inissiisarnernut akit malillugit akiliutit	
Meeqqanut Inuusuttunullu ikiorsiissutit	9.858
Innarluutilinnik sullissineq	32.750
<u>Angerlarsimaffiup avataanut inissiinernut akit malillugit akiliutit katillugit</u>	<u>42.608</u>
<u>Katillugit</u>	<u>202.164</u>

Nalunaarsukkat

Nassuiaat 5

Utertoorutit

Isumaginnilluni sullissisarneq pillugu uter- toorutit	-	98.427
Suliffissarsiuussisarfik inuussutissarsiutillu utertoorutai	-	17.366
Utertoorutit allat	-	556
<u>Utertoorutit katillugit</u>	-	<u>116.348</u>

Allakkiaq 6

Suliffeqarfinnut peqatigiiffinnullu tapiissutit

- Nunaqarfinnut aqutsisut il.il.		505
Suliffeqarneq inuussutissarsiornerlu		1.233
- Pinaveersaartitsineq il.il.		1.505
Kulturikkut ingerlatsinermi siunertaq		7.401
<u>Tapiissutit katillugit</u>		<u>10.644</u>

Allakkiaq 7

Sulisunut aningaasartuutit

Akissarsiat		
Allaffissorneq		55.909
Suliffeqarneq inuussutissarsiornerlu		18.574
Ingerlatsinermi suliassaqarfik - isumaginnittoqarfik		90.015
Kulturi atuartitsinerlu		126.170
Teknikki - pilersuineq upalungaarsimasuutitallu		19.241
<u>Akissarsiat katillugit</u>		<u>309.911</u>
Sulisunut aningaasartuutit allat.		18.233
<u>Sulisoqarnermut aningaasartuutit katil- lugit</u>		<u>328.145</u>

Nalunaarsukkat

Allakkiaq

8

Avataani sullinneqarnermut aningaasartuutit

Ineqarnermut akiliutit il.il.	2.704
Iluarsaanerit aserfallatsaaliuinerillu	9.493
Ingerlatsinermut il.il. aningaasat	19.554
Atortussanik Pisaarneq	9.118
Nerisaqartitsinermut aningaasartuutit	9.163
Nioqutissanik pisiniarnerit il.il.	9.885
Allanik sullinneqarneq	33.642
EDB/Qarasaasiat	3.624
Allaffimmi atortunut aningaasartuutit	2.977

Avataanit sullinneqarnermit aningaasartuutit katillugit **100.161**

Allakkiaq 9

Sanaartukkat

Inissiat	932
Allaffissorineq	562
Teknikkimik suliassaqarfik	7.992
Inuussutissarsiutinut suliffeqarnermullu tunngasut	284
Isumaginninnermut tunngasut	1.845
Ilinniartitsineq kultureqarnerlu	6.454
Pilersuineq	5.531
Ataatsimut	1.542

Sanaartorneq katillugit **25.148**

Nalunaarsukkat

Allakkiaq 10

Aningaasanut tunngasutigut isertitat

Aningaasat pissarsiassat inissiat 5.664

Aningaasanut tunngasutigut isertitat katillugit **5.664**

Aningaasanut tunngasuni aningaasartuutit

Erniat akiliutillu 592

Aningaasanut tunngasuni aningaasartuutit katillugit **592**

Pisussaaffinngorsinnaasut pisussaaffillu

Illuliornermut aningaasalersuineq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 39, 23.november 2017-meersoq naapertorlugu kommuni 2018-mi attartortitsiniarluni qularnaveeqqusiiniarluni uppersaavoq.

Kapitel 3 aamma 4 naapertorlugu arfineq-marloriarluni (7) katillugit 1.239 t.koruuninik nalilinnik qularnaveeqqusiiniarluni uppersaasoqarpoq.

Kapitel 3-imi allassimasut naapertorlugit illunik pioreersunik iluarsaassinerit, pitsanngorsaanerit alliliinerillu qularnaveeqqusiiniarluni uppersaaffigineqarsinnaapput.

Kapitel 4-mi allassimasut naapertorlugit illunik pioreersunik soraarnermusialinnut pigineqartunik iluarsaassinerit qularnaveeqqusiiniarluni uppersaaffigineqarsinnaapput.

Kapitel 2-mi allassimasut marloriarluni (2) qularnaveeqqusiiniarluni uppersaasoqarpoq katillugit 2.962 t. koruuninik nalilinnik.

Kapitel 2-mi allassimasut naapertorlugit qularnaveeqqusiinerit tassaapput nutaanik illuliornissamut taarsigasarsinerit. (Qanga attartortarput ima taaguutilimmik 20/20/60)

Naatsorsuuserinermi suleriaaseq atorpeqartoq

Kommunit aqunneqarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 22, 18. november 2010-imeersoq kiisalu Kommunit naatsorsuusiortarnerat, tigatoriaannarnik aningaasaateqarnerat, kukkunersiuisoqarnerat kiisalu karseqarnerat naatsorsuuteqarnerallu pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 3, 3. februar 2012-imeersoq naapertorlugit Kommunip naatsorsuutai saqqummiunneqarput.

Ukiumoortumik naatsorsuutit naatsorsuutit tamarmiusutut saqqummiunneqarput, taakkunungalua ilaapput ingerlatsinermit, sanaartornermit aningaasaatinullu naatsorsuuteqarfiit. Naatsorsuutit aningaasartuutit, isertitat, pigisat paaqqinnittarfiit imminnut pigisut akiitsui kommunip ingerlannissaanik isumaqatigiissuteqarfigisai nalunaarsorneqarput.

Aningaasartuutit naatsorsuutit saqqummiunneqarnerat

Kommunip ukiumoortumik naatsorsuutaasa saqqummiunneqarnerat naatsorsuutit aningaasartuutit tunngavilinnik aallaaveqarpoq.

Ukiumoortumik naatsorsuutit kommunip angusaanik nalunaaruteqarfiupput kiisalu kommunip ilinniagaq aallaavigalugu suliaasa malunnaatilimmik angusai suliat suuneri naatsorsuutillu oqaaseqaataanik ilaqartillugit saqqummiunneqarput.

Angusat nalunaarsornerat

Angusanik naatsorsukkani ingerlatsinermit isertitat aningaasartuutillu ingerlatsinermit ingerlaavartumik angusat aallaavigalugit naatsorsorneqarput. Sanaartornermit aningaasartuutit ukiumi naatsorsuuteqarfiusuni sanaartornermit aningaasartuutit akilerneqarfigisaanni naatsorsuutit nalunaarsorneqartarput.

Isertitat

Inuit akileraarutaannik siumoortumik akiliutit tunngavigalugit nalunaarsuineq ingerlanneqartarpoq, taakkununga ilanngullugit ukiup siuliani akiliutaasussat ilanngullugit naatsorsorneri.

Pissarsianit akileraarutit aammalu ingerlatseqatigiiffiit akileraarutaat Akileraartarnermi Aqutsisoqarfimmit ukiumoortumik naatsorsorneqartarput nunatta karsiata pissarsiassaanut uuttuusiata atorlugit, tassanilu nunatta karsiata kommunillu pisassaataatsikkut naatsorsorneqartarput.

Ataatsimoortumik tapiissutit naligiissarinerlu ataatsimoortumik tapiissutit pillugit Namminersorlutik Oqartussanik isumaqatigiissut naapertorlugu akilerneqassapput.

Erniat, aningaasaliissutit pissarsiat, aammalu aningaasat nalingannit ajunaarutit iluanaarutillu (isertitat aningaasartuutillu) piffissami allanneqarfiannut ilanngullugu naatsorsorneqassapput. Aningaasat nalinginit iluanaarutit annaasaqaatillu piviusunngortinneqartut, ullormi nuussiffiusumi ilanngullugit naatsorsorneqassapput.

Akilgassanik isumakkeerinninnerit ukiullu siuliineersunik pisoqqanik isumakkeerinninnerit politikikkut akuersissuteqarnikkut isumakkeerfigineqassapput. Taamaammat kommunip naatsorsuutaani nalikilliliinerit taamaallaat pisassaraluanut tiguneqarsinnaanngitsunut imaluunniit aningaasanut aningaasaatinut kontut naatsorsorneqarneranni inissinneqarsinnaanngitsunut allanullu tunngasuusarput.

Ilanngaaseereerluni ingerlatsinermi aningaasartuutit

Ingerlatsinermit aningaasartuutit naatsorsuusiorneqartarput ukiumi naatsorsuuteqarfimmi atuuffigisaminni, tak. aningaasat nuunneqarfiinik najoqqutaq, tamatumani apeqqutaavoq piffissaliussap ilassutaasup, tassa ukiumi naatsorsuuteqarfimmi nutaami januaarip 31-ani naammassineqartartumi qaangiutinnginnerani kommunimit ilisi-maneqarsimanersut.

Akissarsianut aningaasartuutit piffissami suliap ingerlanneqarfiani kingumut nalunaarneqartarput.

Kommunip nioqqutissanik avataanillu ikiorteqartitsinermi pisineri piffissami tunniussiffiusumi kommunip ingerlatsineranut naatsorsorneqartarput, taamaattorli pisiniartarfiit akiligassiissutaat piffissaliussap ilassutaasup ukiumi naatsorsuuteqarfimmi nutaami januaarip 31-ani naammassineqartartumi qaangiutinnginnerani tiguneqarsimasut naatsorsuutitut ilanngunneqartarput.

Avataanit ikiorteqartitsinerilli pisiniartarfimmit siumoortumik akiligassiisarneq imaluunniit inaarutaasumik akiligassiisarneq ilutigalugit kommunip ingerlatsineratigut naatsorsorneqartarput.

Namminersorlutik Oqartussanut akiliutit ukiumi sullissinerup tunniunneqarfiani aningaasartuutitut naatsorsuusiorneqartarput, kisiannili akiligassiissutit piffissap ilassutaasup januaarip 31-iat qaangiutinnginnerani tiguneqarsimasut kisimik naatsorsuusiorneqartarput.

Namminersorlutik Oqartussanit utertitsinerit akileeqqusinerup nalaani naatsorsorneqartarput.

Isertitat ukiumi naatsorsuuteqarfiusumi tunngassuteqartut sapinngisamik naatsorsuutitut ilanngunneqartarput, Nussuinermit tunngaviit pillugit malittarisassat malillugit.

Isertitat sullissinerit tunniunneqarfiini naatsorsuutitut ilanngunneqartarput - kommunilli akiligassiiffia ator-neqakkajuttarpoq.

Taakku tassaapput atuisut akiliutaat, sullissinernik oqartussaqaqfennut allanut tuniniaanerit kiisalu ingerlatsinermit isertitat allat ilaatigut tassaasut sannavinnit, inimi akiliut allanillu tuniniakkat.

Oqimaaqatigiisitsineq***Naatsorsuutit killiffiisa saqqummiunneqarnerat***

Naatsorsuutit killiffiisa saqqummiunneqarneranni kommunip pigisai akiitsuilu ukiup naatsorsuuteqarfiusup naanerani ukiumilu siuliani atuuttut naatsorsorneqartarput tassami akiitsut tassaatinneqartarmata nammineq aningaasaatit aammalu akiligassatigut pisussaaffiit katinneri takutissallugit oqimaaqatigiissaarinermi siunertaavoq.

Aningaasatigut pigisat - aktiat aammalu piginneqataanermut uppernarsaatit

Soqutigisaqaqatigiinnit Kommuneqarfik Sermersuup piginneqataaffigisaanit pissarsiat, pisiaqarnermi pissarsianut oqimaaqatigiissaarinermi pineqartarput.

Sanaartukkat aningaasanik nalilinnik pigisat - allaniit siunissami pisassat

Kommunip attartortitai annerusumik illuliornermi 10/40/50 atorlugu, 20/20/60 atorlugu, massakkut 40/60 atorlugu kiisalu nunaqarfinnut isorliunerusunullu inissialernissamut pilersaarut naapertorlugu attartortitsinerit tungavigisarpai. Aningaasat nalingisa allangornerannut qularnaveeqquusiissut eqqarsaatigalugu pisassat nalunaarsugaasut akiitsut iluarsiiisutaasarpur, taavalu akiliinerit piffissami akiliiffiusumi ingerlatsinermi naatsorsuutitut isertitatut nalunaarneqartarput.

Piffissami sivikitsumi pisassat

Namminersorlutik Oqartussat eqqarsaatigalugit akiliutit akilerneqarnerillu naatsorsuutini inissinneqarfimmini naatsorsuutitut ilanngunneqartarput.

Ukiumi naatsorsuuteqarfimmi akileraarutitigut isertitat ukiumi nutaami aatsaat akilerneqartut piffissami inissitikkatut illuartinneqartarput. Illuartinneqartut nalinginnaasut piffissami inissitikkatut iluini naatsorsorneqartarput.

Kommunip akiitsulinnit/ innuttaasunit pissarsiassai 100-mik naleqartinneqarput, isumaginninnermut, meeqqanut akilersuutitut il.il. tungasunit pissarsiassat arlallit akiliisitsiniartarnermi qitiusumik oqartussaasut aqutigalugit akiliisitsiniaasoqaraluarpalluunniit, akiitsut akilerneqarnissaanut ilimanaateqarpallaanngitsoq nalilerneqartariaqarpoq. Pisassanik taamaattunik nalikilliliinerit aatsaat akiliisitsiniartarnermi qitiusumik oqartussaasunit nalikilliliinnermut innersuusutit tiguneqaraangata, imaluunniit allamik peqquteqartumik piumasaqaateqartoqarpat ass. pisoqalisoornermi, naatsorsuutitigut nalunaarsorneqassapput. Inatsitigut erseqqissumik tungavissaqartinnani kommuni pisassaminik nalikilliliisinnaanngilaq.

Akiitsut piaartumik akilersugassat

Akiitsuqarfinnut, Akileraartarnermi aqutsisoqarfinnut, sulisunut akiitsut sivikitsumik taarsersugassat piffissami naatsorsuusiortimmi sinneruttui naapertorlugit nalunaarneqartarput.

Feriepengisiaqartitsinissamut pisussaaffik sulisunut sulinngiffeqarsinnaatitaasunut akissarsiaat, ullut sulinngiffissat immikkullu sulinngiffissat aallaavigalugit naatsorsorneqartarput.

Akiitsut sivirusumik akilersugassat

Taarsigassarsisitsisarfinnut akiitsut sivirusumik taarsersugassat piffissami naatsorsuusiortimmi sinneruttui naapertorlugit nalunaarneqartarput.

Akiitsut iluarsiiisutaasussat tassaapput toqqortitat kiisalu akiitsut aningaasaateqarfinnit legatinillu pigineqartut

Namminerisamik aningaasaatit

Nammineq aningaasaatit pingaarnertut ukiup siuliani ingerlatsinikkut angusanit sinneqartoortaaqarput.

Ordbog

Kommunit ilinniagaq aallaavigalugu oqaatsinik aalajangersimasunik atuikkajuttarput, taakkua kommunimi ulluinnarni sulisuunani paasiuminaassinnaasarput. Taamaattumik ordbogeeqqamik suliaqarpugut, tassani oqaatsit atorneqarnerpaat ilai nassuiarniarsarissavagut.

Sanaartornermi aningaasartuutit

Sanaartornermi aningaasartuutit: illut, IT, biilit, atortut pequtillu aningaasarpassuarnik aningaasaliiffiginninnermi oqaaseq atorneqartarpoq.

Suliffeqarfiup namminersortup pigisani nalunaarsornerisut aamma ukiuni arlalinni nalikilliliineratut taanna paasineqarsinnaavoq.

Aningaasaliissutit

Kommuni aningaasaliissuteqaanngitsunut aningaasartuuteqaqqusaanngilaq isertitassamisulluunniit pi-umasaqaqqusaanani.

Aningaasaliissut: naalackersuineramik suliallit aalajangertarput kommuni aningaasartuuteqassanersoq aamma/imaluunniit siunertamut aalajangersimasumut isertitassaminik pi-umasaqaateqassanersoq. Aningaasaliissutit tunngaviusumik marlunnik immikkoortortaqtarput aningaasat aamma imaata nassuiaatitaa. Allatut oqaatigalugu naalackersuineramik suliallit suliaqarfimmuut ima oqartarput: Aningaasat aajukua aalajangersimasunik amerlassusillit – suliat ukua aaqqiiffigissagisi taamaammat naatsorsuutigaarput.

Suliassaq inatsimmi qanoq aaqinneqassanersoq tunngaviusumik pi-umasaqaatitallorsorlugu aalajangersagaasarpoq – soorlu assersuutigalugu meeqqat atuarfiannut inatsit, taassuma saniatigut

Aningaasaliissut ataaseq naalackersuineramik suliallit aalajangiineratigut taamaallaat allanngortinneqarsinnaavoq.

Missingersuutit

Oqaaseq taanna atorneqartarpoq kommunip missingersuutai tamarmiusut (aningaasaliissutit tamakkerlugit allattorsimaffii allattorsimasarput) pineqaraangata aamma konto ataasiakkaat aningaasaliissutai allaffissornermik suliallit agguataarnerinut malinnaatillugit aamma atorneqartarluni.

Inuiaqatigiit inuttussusaannik, katitigaanerannik ineriartornerannillu kisitsisitigut allaaserisat

Inuiaqatigiit inortoqqussusaat qassinillu ukioqarnerinut agguataarnerneri. Innuttaasut aalajangersimasunik ukiulinnut immikkoortitikkat kommunip aningaasartuuteqarfigisarpai – soorlu assersuutigalugu meeqqat atuarfianiittut aamma arfinilinniit (6) 15-inut ukiullit, utoqqalinersisartut kiisalu innuttaasut 65-ileereersut. Taamaattumik inuiaqatigiit inuttussusaannik, katitigaanerannik ineriartornerannillu kisitsisitigut allaaserisat suliaqarfiit

assigiinngitsut kommunimit qassinik aningasaliiffigineqassanersut tikkuussisarput. Innuttaasut aalajangersimasunik ukiullit amerleriarpata allat ikileriartarput, tamatuma malitsigisaanik kommunip suliaqarfimmiit allamiit allamut nukit nuuttariaqartarpai.

Ingerlatsinermut aningaasartuutit

Ingerlatsinermut aningaasartuutit: ingerlatsinermik suliaqarfiit ataasiakkaat ukiumi aalajangersimasumi suliasamik aalajangersimasumik aaqqiiniarnissaannut aningaasartuutit amerlanertigut atortagaat uani pineqarput.

Naammassisaqarsinnaaneq

Sulineq aamma naammassisaqarsinnaaneq (taakkuupput kommunip eqqortumik suliaqartarnera, eqqortumik). Suliaq kommunip eqqortumik suleriuseqarluni suliasarpa.

Aningaasartuutit nuunneqartarneri

Aningaasartuutit nuunneqarneri tassaapput ingerlatsinermut aningaasartuutit inatsisit naapertorlugit innuttaasut kommunimit ikiorsiissutitut tigusiinnaasaat (ullormusiat, pensionisiat il.il.)

Naammassiortuineq

Suliaqarneq aamma aningaasaqarneq. Aaqqiissutinik eqqortunik qanoq toqqartuisoqarnerisooq naammassiortuinnermi takuneqarsinnaasarpooq, taamaattumik eqqortumik aaqqissuussineq, suleriaatsinik aaqqissuussineq aamma sakkunik atuineq naammassiortuinnermut tunngassuteqarput. Immaqa oqarluartaalaarluni ima oqartoqarsinnaavoq **suliat eqqortumik** suliarineqartarneri naammassiortuinnerup qiteraa, paarlattuanik suliat **eqqortumik eqquissortumik** suliarineqartarneri naammassiortuinnermut tunngasuupput.

Kiffartuussinermi qaffasissuseq

Kiffartuussinermi qaffasissuseq: inatsimmi aalajangersakkanit (pinngitsoorani suliasanit) pitsaanerusumik kommunip sullissinera pillugu oqaaseq taanna atorneqartarpoq. Taassuma saniatigut kommunip innuttaasunut neqeroorutit makkua tunniutissallugit toqqarsinnaasarpai:

- inatsimmi aalajangersagaanngitsut (soorlu assersuutigalugu suliat teknikkimut, kulturimut sunngiffimmullu tunngasut) imaluunniit
- inatsimmi aalajangerneqartunit qaffasinnerusumik inissiinerit (soorlu assersuutigalugu siusinaartumik pensionisiallit utoqqalinersiallillu aningaasat tigorianaataat, angerlarsimaffimmi ikiorteqarnermut imaluunniit ikiorteqarnermut nalunaaquttap akunneri amerlanerit, sivisunerusumik ammatitsinerit, sukkanerusumik qisuariarnissamut nalunaaquttap akunneri atorneqartartut il.il.)

Kiffartuussinermi qaffasissuseq ima allaaserineqartariaqarpoq: kommunimi sulisunit assigiinngitsuniit innuttaasut assigiimmik sullinneqarneri.

